Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 288. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 30. 1977 No. 288. VOL. LXXXIV.

НТШ В ЕВРОПІ ВІДБУЛО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, ПРОФ. Д-Р В. КУБІЙОВИЧ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Сарсель, Франція (НТШ Е) — 17 грудня 1977 р. тут відбулися IX Загальні Збори Наукового Т-ва ім. Шевченка в Европі, які розпочалися св. Літургією, що її відправив о. шамбелян Михайло Левенець в намірені успішности нарад і майбутньої діяльности Товариства. При цьому отець сказав до присутніх відповідне до обставин слово.

Проф. д-р Вол. Кубійович

Проф. В. Кубійович, голова НТШ у Европі, відкрив збори, відзначаючи пам'ять тих членів, що відійшли у вічність за останні 3 роки: 4 дійсних членів, відомих учених, професорів — Станіслава Кота, Ервіна Кошмідера, Дмитра Чижевського, Василя Плюща; трьох звичайних членів — мгр Олега Штуля, голови Контрольної Комісії НТШ, д-р Маркіяна Заяця, члена Контрольної Комісії, і Дарії Кубійович, бібліотекарки НТШ у Сарселі.

У Зборах взяло участь 19 дійсних і звичайних членів, а 35 надіслали свої уповноваження.

Про трирічну діяльність подали звідомлення: проф. В. Кубійович про загальний стан української науки в Україні й в діяспорі та про працю Інституту Енциклопедії Українознавства; д-р А. Жуковський про організаційно-адміністративну, наукову і видавничу діяльність, про Історично-Філософічну Секцію та про працю Бібліотеки НТШ у Сарселі; д-р А. Фіголь про господарсько-фінансовий стан Товариства.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі має трьох почесних членів: Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого, Блаженнішого Митрополита Мстислава Скрипника й проф. д-ра Олександра Оглоблина; 21 дійсних членів, 4 членів-кореспондентів і 50 звичайних членів. 31 члени живе у Франції, 18 у Німеччині, 11 в Італії, 5 в Англії, 4 у Бельгії, 2 у Голляндії, 2 у Швайцарії і по одному в Норвегії та Марокко. У звітному періоді прийнято одного дійсного й чотирьох звичайних членів.

Діяльність Товариства плянувалася на засіданнях Управи й Президії, яких за звітний час відбулося 13. Зв'язок з членством і різними установами підтримувався листовно, появою „Вістей із Сарселю" — 4 числа по 64 сторінки, та „Вістей НТШ у Европі", обіжниками Іст.-Філос. Секції та „Енциклопедії Українознавства" (ЕУ). Зв'язок із співробітниками ЕУ, членами Іст.-Філос. Секції та громадянством за океаном підтримувався також поїздками до ЗСА й Канади проф. В. Кубійовича і д-ра А. Фіголя. Ці поїздки запевняли матеріяльну основу Сарсельського осередку та давали змогу конфронтувати погляди та плянувати працю з широким колом науковців.

За трирічну каденцію появилися 6 зошитів „ЕУ II", від гасла „Роман" до „Статистика", сторінки 2561-3040. У цих 6 зошитах є бл. 1600 гасел, в тому 160 більших, деколи справжніх розвідок (як група „російських гасел", що охоплює 50 сторінок). Трудноші праці над „ЕУ II" збільшили смерть двох членів Редакційної Колегії, Богдана Кравцева і Всеволода Голубничого, а також редак-

(Закінчення на ст. 5-ій)

Картер найменував нового директора Бюра Управління і Бюджету

Вашінгтон. — У вівторок, 27-го грудня, президент Джіммі Картер найменував 37-річного Джеймса МекЕнтаєра на директора Бюра Управління і Бюджету, тобто на пост, що його до 21-го вересня займав Берт Ленс, який мусів зрезиґнувати з уваги на сумнівні особисті фінансові трансакції. МекЕнтаєр, колишній директор Бюра бюджету в Джорджії, коли її губернатором був Джіммі Картер, за каденції Берта Ленса був заступником директора федерального Бюра Управління і Бюджету, а від резиґнації Ленса сповняв обов'язки директора. Номінацію МекЕнтаєра мусить ще затвердити Сенат.

Джеймс МекЕнтаєр

Джеймс МекЕнтаєр заявив кореспондентам, що уряд президента Картера прикладе всіх зусиль, щоб зменшити видатки в 1979-му фіскальному році, який починається 1-го жовтня 1978-го року, але зазначив, що уряд „буде чулий" до проблем всіх прошарків американського суспільства, зокрема безробітних і молоді.

ЗМЕНШЕННЯ ОБОРОННОГО БЮДЖЕТУ ТУРБУЄ ПЕНТАҐОН

Вашінгтон. — Речники Департаменту оборони і високі старшини американських збройних сил висловлюють поважне стурбування фактом, що президент Джіммі Картер минулого тижня погодився на оборонний бюджет на 1979-ий рік, який є на 4 більйони долярів менший ніж вимагав секретар оборони Гарольд Бровн. Вони вважають, що проголосовані Конґресом зменшення поважно послаблять оборонну спроможність ЗСА.

Секретар Бровн настоював на тому, щоб оборонний бюджет на 1979 фіскальний рік, який розпочинається 1-го жовтня 1978-го року, виносив принаймні 130 більйонів долярів, але Конґрес проголосував тільки 126 більйонів дол. на оборонні цілі, а президент Картер у четвер, 22-го грудня, заявив, що погоджується з рішенням законодавців, бо таке зменшення запропонувало Бюро Управління і Бюджету, яке є частиною виконавчої частини федерального уряду.

Провід Департаменту оборони твердить, що рішення Конґресу і Білого Дому щодо меншого бюджету означає, що всі роди зброї, зокрема військова фльота, мусітимуть зліквідувати деякі зі своїх оборонних плянів, наприклад, фльота могтиме збудувати тільки 15 нових кораблів, замість запляннованих 20.

Військовики і працівники Департаменту оборони твердять, що нижчий оборонний бюджет на 1979-ий фіскальний рік спеціяльно небезпечний, бо Совєтський Союз постійно збільшує свої видатки на військові цілі і розбудовує все нові роди офензивної та оборонної зброї. Вони теж стурбовані фактом, що оборонний бюджет на поточний, тобто 1978-ий фіскальний рік, виносить тільки 116.8 більйона дол., хоча попередній президент Джералд Форд вимагав, щоб на ту ціль призначити принаймні 123 більйони долярів.

Подробиці оборонного бюджету на 1979-ий рік Білий Дім плянує проголосити щойно в січні наступного року. Речники уряду підкреслюють, що президент Картер плянує зменшити видатки також в інших ділянках, а не тільки в ділянці оборони.

САДАТ НАГОЛОШУЄ СТВОРЕННЯ „ПАЛЕСТИНСЬКОЇ БАТЬКІВЩИНИ"

Каїр/Єрусалим. — У спеціяльному інтерв'ю з кореспондентами єгипетського телебачення і радіостанцій президент Анвар ель-Садат у вівторок, 27-го грудня, заявив, що не зважаючи на те, що ізраїльський прем'єр Менахем Беґін під час недавньої зустрічі з ним повідомив, що Ізраїль готовий повернути Єгиптові цілий Сінайський півострів, то він, Садат, не задовольниться тим, а далі вимагатиме, щоб Ізраїль також звільнив всі арабські території на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази та щоб на тих землях була створена „палестинська батьківщина".

Коментуючи свої наради з Беґіном, які проходили в єгипетському місті Ісмаілія 25 і 26 грудня, Садат обороняв свій мировий діялог з ізраїльськими властями перед критикою з боку інших арабських лідерів і Палестинської Визвольної Організації (ПВО), вказуючи на факт, що хоча пропозиції Беґіна не були „цілком задовільні", то вони були першими пропозиціями, які Ізраїль будь-коли видвигнув щодо розв'язки проблеми палестинських арабів. Як відомо, прем'єр Беґін заявив, що його уряд готовий надати „внутрішню автономію" палестинським арабам на західньому березі Йордану і біля Ґази, але ізраїльські військові частини залишилися б там надалі, щоб запевнити безпеку Ізраїля.

Садат, як і єгипетська преса та інші засоби масової інформації, наголошують те, що під час нарад з Беґіном єгипетський президент міг бути „еґоїстом" і погодитися на пропозиції щодо звільнення Сінайського півострова, але він вважав, що мусить обстоювати інтереси цілого арабського світу, зокрема палестинських арабів, і тому далі обстоює принцип встановлення загального замирення на Близькому Сході, а не плянує підписувати сепаратного єгипетсько-ізраїльського мирового договору, як також далі наголошує, що палестинські араби мають право на повне самовизначення, включно із створенням своєї „батьківщини".

Президент Садат під час інтерв'ю скритикував Палестинську Визвольну Організацію за те, що відмовилася брати участь в каїрській підготовчій мировій конференції, твердячи, що участь ПВО могла змусити Ізраїль погодитися на „суттєві концесії".

Того самого дня ізраїльський прем'єр Беґін інформував членів його кабінету про перебіг переговорів зі Садатом. На засіданні кабінету не було міністра закордонних справ Моше Даяна і тому поширюються поголоски, що між Беґіном і Даяном виникло непорозуміння, бо, мовляв, Даян більш песимістично розглядає єгипетсько-ізраїльський діялог. Урядові чинники заперечують ці поголоски, твердячи, що немає „жадних розбіжностей". Ізраїльські засоби масової інформації висловили припущення, що Даян не був присутній на нарадах кабінету, бо в той час відбував „засекречену поїздку" до Йорданії, чи навіть до Марокко.

В Ізраїлі зростає невдоволення відносно мирового пляну, що його Беґін передав Садатові, зокрема серед консервативних кіл і поселенців на окупованих арабських землях. Мешканці ізраїльських осель на західньому березі Йордану і на терені Сінайського півострова перевели протестаційні демонстрації, закидаючи Беґінові, що його заяви про віддання Сінаю Єгиптові і встановлення автономії для палестинських арабів противорічать його обіцянкам під час виборчої кампанії, а деякі навіть називають пропозиції Беґіна „зрадою", твердячи, що його плян пропонує послабити обронну спроможність Ізраїля.

Уряд ЗСА у вівторок, 27-го грудня, позитивно оцінив наради Беґіна і Садата твердячи, що ці наради — це дальший крок до „загального замирення на Близькому Сході". Державний департамент повідомив, що президент Джіммі Картер і члени його уряду зокрема вдоволені фактом, що у висліді нарад створено дві спільні єгипетсько-ізраїльські комісії, політичну і військову, які мають на меті продовжувати мирові переговори.

В КИЄВІ КҐБ ЗААРЕШТУВАЛО ПЕТРА ВІНСА, ПЕРЕСЛІДУЄ СВІТЛИЧНУ

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — З України дісталась сюди вістка, що Петро Вінс, член київської української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод був заарештований в Києві в останніх днях. Зразу після арешту його вивезли зі столиці. Все ж відомо, що Вінс перебуває в тюрмі, проводить голодівку і що його насильно кормлять, побоюючись, щоб він не помер в часі слідства.

Петро Вінс, син київського баптистського пастора Георгія Вінса, який був ув'язнений раніше, став членом київської Групи вже після арештів Миколи Руденка і Олекси Тихого.

Арешти Левка Лук'яненка і П. Вінса та невияснена ситуація з Олесем Бердником вказують на те, що органи КҐБ повели наступ на ліквідацію київської Групи, ув'язнюючи поодиноких членів і переслідуючи інших шляхом обшуків і шантажу.

Сюди теж дісталася вістка, що після деякої перерви КҐБ знов переслідує Надію Світличну, стараючись розбити її родинне життя.

В суботу, неділю і понеділок, 24-го до 26-го грудня, Україна була майже цілковито ізольована телефонічно. Спроби зв'язатись телефонічно з рядом міст України були унеможливлені, на подібні спроби сконтактуватися з особами в Москві телефоністка відповідала, що дані особи не бажають з ніким з-за кордону говорити.

„У СРСР бути українським патріотом — просто заборонено" — пише Василь Стус, — зрікаючись совєтського громадянства

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталися три заяви українського літератора Василя Стуса, який тепер перебуває на засланні в Маґаданській області, після закінчення ув'язнення в таборі суворого режиму. Ці заяви написані ще влітку 1976 року і вони ілюструють шовіністичні настрої пануючої верстви СССР супроти української літератури.

Василь Стус
(скульптура)

Василь Стус народився 1938 року в селі Рахівка, Вінницької області. Після закінчення Донецького педагогічного інституту, служив в армії, потім працював викладачем, шахтарем, газетним робітником, а від 1965 року був аспірантом в Інституті літератури АН УРСР. Був членом комсомолу. Під час відлиги, Стус друкувався на сторінках совєтської преси. 12-го січня 1972 року Стуса арештували, а 7 вересня 1972 року закритий суд в Києві засудив його на 5 років таборів і 3 роки заслання.

Нещодавно у в-ві „Сучасність" появилася збірка його віршів п. н. „Свіча в свічаді".

Нижче друкуємо дві заяви Стуса в такій формі, як вони продісталися на Захід.

„До президії Верховної Ради СРСР

Я боровся за демократизацію — а це оцінили як спробу звести наклеп на радянський лад; мою любов до рідного народу, занепокоєння кризовим станом української культури закваліфікували як націоналізм; моє невизнання практики, на ґрунті якої виросли сталінізм, беріївщина та інші подібні явища визнали як зокрема злобний наклеп. Мої вірші, літературно-критичні статті, офіційні звернення до ЦК КП України, Спілки письменників і до інших офіційних органів, сприйняли як докази пропаганди та агітації.

Слідство і суд насправді перекреслили всі мої надії на будь-яку участь в літературному процесі, на довго позбавили мене прав людини. Усю мою творчість — поета, критика, перекладача, прозаїка — поставили поза законом; увесь мій 15-річний дорібок сконфіскували і напевно в більшості вже знищили.

В ув'язненні я зазнав ще більшого пониження. Згнітивши серце, я довго стримував себе від природного кроку — відмови від громадянства, сподіваючись, що в найближчому часі буде привернене моє правне становище моїх друзів неволі, а прийнятий курс загострення політичного клімату буде зревізований — хоч би тому, що він наявно безпер-

(Закінчення на ст. 5-ій)

Фльорида вшанувала сенатора П. Юзика

(П.Р.) — Український Релігійний і Культурний Осередок ім. св. Андрія в Норт Порт і Ворм Мінерал Спрінгс відзначив 15-ліття сенатора Павла Юзика на тому визначному пості в парляменті Канади. Майже ціла українська громада, яка постала лише три роки тому, зійшлася до залі Громадського Центру Норт Порт у неділю, 25-го грудня 1977 р., щоб вшанувати того заслуженого громадського, наукового, політичного й релігійного діяча. Сенатор Павло Юзик є головним директором УНСоюзу на Канаду.

Сен. Павло Юзик

У своєму вступному слові голова осередку В. Різник, вітаючи ювілята підкреслив два моменти, чому наша громада його вшановує, а саме, що сенатор П. Юзик з молодих літ був активним в українській спільноті й коли добився своєю працею й наполегливістю посту професора університету й став сенатором та членом багатьох наукових і громадських установ, але ніколи не забував про своє походження, ніколи не цурався свого народу й не переставав для того народу працювати, а по друге, ювілят активно включився з своєю дружиною Марією в ряди нашої громади, бере участь у всіх наших засіданнях і нарадах, разом з нами поносить фінансові зобов'язання й радіє спільно з нами нашими успіхами й нашим ростом, за що наша громада нагородила його досмертним почесним головством.

Обширніше про ювілята як науковця говорив професор Оттавського університету Константин Біда, інж. Адам Бабич як про громадського діяча з підкресленням його вкладу як голови комісії прав людини при СКВУ й делеґата ка-

(Закінчення на ст. 6-ій)

На Львівщині знайдено бурштин

Ще в давнину, — інформує київська „Радянська Україна", — бурштин, що його купували купці в прибалтійських країнах, а продавали на вагу золота мешканцям Середземномор'я — називали „північним золотом". Сьогодні шматочки бурштину знайдено на Львівщині, зокрема в районі села Глинське Нестерівського району. Їх передано до Львівського природознавчого музею АН УССР, де є ціла колекція цього матеріялу. В одній з кімнат цього музею влаштовано виставку бурштину, де зібрано різновидні зразки з різних районів, серед прозорих кусків „північного золота" є й такі, що в них знаходяться комахи, що попали сюди мільйони років тому.

Зменшилися вигляди на скоре підписання договору з СССР

Вашінгтон/Москва. — Хоча делеґації ЗСА і СССР ще у вересні дійшли до „тентативного" порозуміння щодо нового договору між цими двома надпотугами відносно обмеження стратегічної атомової зброї, то після тримісячних переговорів показується, що вигляди на скоре підписання такого договору зменшилися — стверджує ряд членів уряду президента Джіммі Картера.

Між становищами Вашінгтону і Москви існує багато розбіжностей, але головними перешкодами для підписання нового договору — це питання, зв'язані з американською „крилатою" ракетою і совєтським бомбовиком, знаним на Заході як „Бекфаєр". Совєти настоюють, щоб ЗСА обмежили засяг „крилатих" ракет, але твердять, що бомбовик „Бекфаєр" не повинен бути зарахований до категорії стратегічної зброї.

З уваги на ці розбіжності, члени американського уряду не передбачують, щоб новий договір був підписаний раніше ніж в другій половині 1978-го року. Минулого тижня перервано на один місяць переговори між делеґаціями ЗСА і СССР, які проходили в Женеві, а чергова сесія переговорів має розпочатися в половині січня наступного року. Якщо не дійде до швидкої ліквідації розбіжностей, то не можна сподіватися скорого підписання нового договору між ЗСА і СССР.

Совєтські власті видвигнули нові закиди в бік Вашінгтону, а саме, що ЗСА на терені Західньої Европи мають великий арсенал атомової зброї, яка не охоплена переговорами щодо обмеження стратегічної зброї. „Правда", офіціоз совєтської компартії, у виданні за вівторок, 27-го грудня, помістила коментар ген. Раїра Сімоніяна, в якому зазначено, що хоча Москва досі „дивилася крізь пальці" на американську атомову зброю в Европі, то може вирішити включити питання тієї зброї в переговори щодо обмеження стратегічної зброї.

Американські чинники натомість вказують, що атомова зброя ЗСА в Европі має оборонний, а не стратегічний, тобто, офензивний характер, і вказують на факт, що Совєтський Союз має великий арсенал нуклеарної зброї на територіях своїх сателітів у Східній Европі.

Совєти продовжують виступи проти західніх оборонців Щаранського

Москва. — Ассосієйтед Пресс інформує, що совєтські офіційні чинники натякнули у вівторок, 27-го грудня 1977 р., що вони продовжуватимуть підготову процесу над відомим жидівським активістом і членом московської Групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди Анатолієм Щаранським і судитимуть його згідно із совєтськими кримінальними законами за „зраду батьківщини" та співпрацю з американською Центральною Розвідчою Аґенцією, не зважаючи на протести Заходу. Тижневик „Літературная Ґазета" стверджує у виданні з 27-го грудня, що західні протести являються пресією на Совєтський Союз і що тільки суд може визнати Щаранського винним чи звільнити його від обвинувачення. Коротко після арешту Щаранського, в березні 1977 р., газета „Известия", яка є органом Верховної Ради СССР, заявляла, що заарештований належить до групи осіб, які передають зібрані ними інформації Центральній Розвідчій Аґенції ЗСА. Не беручи навіть під увагу заперечення президента Картера, що А. Щаранський не мав нічого спільного з Сі-Ай-Ей, „Літературная Ґазета" каже, що „ані совєтська держава, ані совєтські люди не потребують лекції, як вони повинні жити у своїй власній хаті. Попередні намагання Заходу кінчалися жалюгідно і теперішні вмішування закінчаться подібно", — твердить совєтський тижневик.

Брежнєв знову погрожує

Москва. — Ройтер інформує, що генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнєв знову погрожує, що якщо З'єднані Стейти Америки не припинять продукції і поширення невтронної бомби то Совєтський Союз також продукуватиме цю зброю. В окремому інтерв'ю для газети „Правда", яке було відчитане телевізійним коментатором повністю, Брежнєв пропонував, щоб СССР і ЗСА виступили із спільною заявою про припинення цієї нищівної зброї. Виглядає, як інформують пресові аґенства, що Брежнєв вже цілковито одужав від інфлюенци, яка тепер дуже поширена в Совєтському Союзі. Він був відсутній від 14-го грудня 1977 р. в Москві і навіть не брав участи в нарадах Верховної Ради СССР, якої він є головою.

Кастро відкидає американські пропозиції, продовжуватиме висилку військових частин до Африки

Гавана, Куба. — Ройтер інформує, що кубинський ватажок Фідель Кастро відкинув усі пропозиції уряду З'єднаних Стейтів Америки про відтягнення, чи хочби зменшення кубинських військових частин в країнах Африки і заявив, що його країна буде обходитися без зв'язків з Вашінгтоном. Виступаючи на сесії Крайової Асамблеї (парляменту), Кастро у піднесеному тоні заявив, що Куба вислала і висилає до багатьох країн Африки своїх військових дорадників і не буде про цю справу вести жадних переговорів з Білим Домом, бо на його думку ці проблеми не є дискусійними. Він підкреслив, що Куба допомагатиме Анголі, Мозамбікові і Етіопії, як також чорним партизанам у Південній Африці. Кастро при тому відмітив, що президент Картер був втягнений у позицію „злої віри" своїми африканськими дорадниками і що ЗСА стосують політику тиску, щоб Куба відтягнула свої військових дорадників з африканських країн. Куба, каже Кастро, боролася з 5-ма американськими президентами і готова боротися з 6-им, якщо Вашінгтон продовжуватиме вести політику тиску і економічної бльокади. Фідель Кастро підкреслив, що Куба не заінтересована матеріяльними користями, які вона одержала б від ЗСА, в заміну за відступлення від своїх принципів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Потверджують правду

Неприбуткова організація „Фрідом Гавз" метою якої є „скріплення вільних суспільств", недавно оприлюднила свій 26-ий з черги річний звіт про стан політичних і загальнолюдських прав у майже всіх державах світу, стверджуючи, що найвищий рівень свободи існує в таких країнах Заходу, як ЗСА, Канада, Британія, Західня Німеччина, Франція та інші, а натомість найнижчий рівень свободи існує в Совєтському Союзі та інших комуністичних державах. Тоді, коли ЗСА і згадані західні держави зараховані до „вільних" країн, то Совєтський Союз і його сателіти, як теж червоний Китай та інші комуністичні держави в Азії навіть не попали до категорії „частинно вільних", а зараховані до „невільних" держав.

Ці річні звіти та інші досліди „Фрідом Гавзу" політичні науковці та уряди різних країн вважають за дуже об'єктивні, бо ця організація складається зі спеціялістів різних політичних поглядів, тобто консерватистів, поміркованих і лібералів. Отже, кремлівські ватажки і контрольована ними преса та інші засоби масової інформації, чи радше „дезінформації", не матимуть жадних підстав твердити, що, мовляв, цьогорічний звіт виготовлений „реакційними колами". Об'єктивність звіту, наприклад, доказана фактом, що „Фрідом Гавз" включив до категорії „невільних" держав такі антикомуністичні країни, як Чіле, Аргентина, Парагвай і Уругвай.

Цьогорічний звіт „Фрідом Гавзу" — це ще один доказ, що совєтська влада є наскрізь тоталітарною, яка в практиці постійно порушує політичні, національні та загальнолюдські права своїх громадян, хоча ці права гарантовані конституцією Совєтського Союзу та різними міжнародними договорами, що їх Москва підписала, включно з Гельсінкською угодою. Навіть у такій расистській державі, як Південно—Африканська Республіка, де влада зосереджена в руках білої меншости, існує більше свободи ніж в Совєтському Союзі, бо Південну Африку „Фрідом Гавз" зарахував до „частинно вільних", а Совєтський Союз, як вже сказано, опинився в категорії „невільних".

Це не перший раз, що Совєтський Союз заслужено одержав такі низькі оцінки від „Фрідом Гавзу", бо в усіх попередніх річних звітах цієї організації СССР також був зарахований до „невільних" держав, а в 1974-му році „Фрідом Гавз" зачислив СССР до „найбільш імперіялістичних країн сьогоднішнього світу".

Цьогорічний звіт „Фрідом Гавзу" є ще одним потвердженням відомої істини про совєтську тюрму людей і народів.

Варта відмітити, що найновіший звіт також стверджує, що виступи президента Джіммі Картера в обороні прав людини в цілому світі створили „сприятливу атмосферу" для поліпшення стану цих прав у ряді держав, а в деяких країнах це поліпшення можна завдячувати безпосередньо політиці уряду президента Картера. Очевидно, що виступи президента Картера і членів його уряду в обороні прав людини та взагалі опінія вільного світу навряд чи змінять народовбивчий характер рабовласницької совєтської системи, але совєтські верховоди також не можуть не рахуватися з тією опінією.

Українська ялинка в Смітсонському Музеї

Вашінгтон. — Газета „Ню Йорк Таймс" за суботу, 24-го грудня, помістила репортаж Линди Чарлтон про виставку „Різдвяні ялинки" у відомому Смітсонському Музеї історії і технології, де показано 5 ялинок з різних частин ЗСА і з різних часів американської історії, як також 7 ялинок з інших країн світу, між ними і українську ялинку.

Зазначуючи, що згаданій виставці притаманна „вишукана краса", авторка репортажу пише, що українська ялинка зображує легенду того народу про бідну і старшу віком жінку, яка не мала чим прикрасити своєї ялинки, але коли збудилася на Різдво, то павутиння і павуки на її ялинці перетворилися в срібло. Українська ялинка на виставці у Смітсонському Музеї тому покрита сіткою срібних ланцюгів і срібних павуків — пише Линда Чарлтон.

Крім української ялинки, на цій виставці показані також ялинки з Данії, Італії, Франції, Бразилії, Японії і Росії, як також 5 американських ялинок.

Степан Женецький

ДОРОГА ЦІНА „ДЕТАНТУ"

Політика „детанту", тобто мирної співпраці між Заходом і Сходом, чи вірніше, між Америкою і Совєтським Союзом, що її започаткували президент Ніксон і його державний секретар Кіссінджер, триває вже повних 5 років і політичні коментатори стали оцінювати її балянс, тобто користі і шкоди, які вона принесла для ЗСА.

Як відомо, ця нова американська політика „детанту", прийшла на місце політики стримування (контейнмент), творцем якої був Джордж Кеннан. Вона закінчила „холодну війну" між ЗСА і СССР, і значно зменшила видатки на перегони в збросні. Позитивним наслідком мирної співпраці було, на думку декого, договорення про обопільне ограничення збросння, що у великій мірі відсунуло небезпеку атомової війни.

Хоч політику „детанту" Ніксона-Кіссінджера-Форда американський загал в основному одобрював, проте в ній був певний елемент, що непокоїв американців. Під час виборчої кампанії президент Картер виявив цю недостачу цієї політики. Політиці „детанту", що її започаткували й проводили два його попередники, Ніксон і Форд, говорив тоді, Джіммі Картер, бракує моральної підстави. І він обіцював, що коли буде обраний на президента, він приверне моральність американській закордонній політиці. Як центральну точку моральности своєї закордонної політики обіцював він поставити людські права в цілому світі.

Ставши президентом, Картер почав виконувати цю свою обіцянку. Першим його кроком у цьому напрямку був голосний лист до совєтського академіка А. Сахарова, що морально сильно скріпило дисидентський рух в Совєтському Союзі. В своїх промовах президент Картер дав до зрозуміння Брежнєву, щоб він виконував Гельсінкські домовлення та респектував людські права й підставові вольності.

Турбота президента Картера людськими правами є в дусі традиційної американської закордонної політики й Джефферсонсько-Вільсонівської демократії і її захоплено схвалив американський загал. Американці раділи, що за президента Картера Америка наново провадитиме політику, як раніше, ідеалістичну і реалістичну.

Проти тієї нової політики президента Картера сильно обрушився найвищий московський верховода, Брежнєв. Він заявив, що Картер повертає американську закордонну політику на тори холодної війни і почав бути неуступчивим в розмовах про обопільне розброєння.

Президент Картер пробував спершу на всі лади успокоювати Брежнєва відносно своєї нової політики. Він вияснював московському оберватажкові, що це є обов'язком американських президентів пригадувати провідникам і народам цілого світу, рівнож і американському, про традиційні принципи, яких придержується Америка. Турбота за людські права, дома і в світі, він пояснював, була провідною засадою від самого початку американської історії. Але ця його нова політика людських прав, запевняв Картер, прямує до світового миру, а не до війни, як дехто того боїться.

Щоб одобрухати переляканого Брежнєва, президент Картер ясно заявив у своїй промові в Норт Дамі, що холодна війна між ЗСА і СССР проминула раз назавжди і він її не плянує відновляти. А в промові в Об'єднаних Націях заявив, що американський народ повинен „забути страх перед комунізмом".

А Брежнєв має чого турбуватися, щоб президент Картер не відступив від політики „детанту", яку провадили два його попередники, Ніксон і Форд, при допомозі їхнього перехваленого дорадника і державного секретаря Кіссінджера. Москва ж домоглася таких уступок, заки погодилася „мирно" співпрацювати із Заходом, а вірніше, із ЗСА:

1) Захід визнав комунізм, як рівнорядну систему до демократії. Брежнєв є реалістом, отже він не домагався, щоб Америка стала про-комуністичною; він тільки домагався, щоб Вашінгтон став проти прокомуністичним. А це спричинило кінець 25-річної ідеологічної війни і політики, спершу визволення, а пізніше, стримування.

2) Вашінгтон повинен допомогти Совєтському Союзові розвинутися до економічної рівности з Америкою. Політика визволення і стримування спричинилися до того, що СССР витратив величанські суми на збросння, через що совєтська економія дуже потерпіла. Більйонові довгореченцеві і низько-процентові позики для закупу пшениці й технології, уділені Вашінгтоном Москві, виявлять добру волю ЗСА допомогти Совєтському Союзові осягнути економічну рівність.

3) Вашінгтон мусить погодитися на атомову рівність Совєтського Союзу з Америкою. Хоч від часу конфлікту Кеннеді-Хрущов за Кубу СССР зробив великий поступ в атомовій технології, то все ж Америка задержала велику перевагу на тому відтинку. Тому, як доказ, що ЗСА щиро бажають „детанту" — Вашінгтон мусить погодитися на „атомову паритетність" (рівність) Совєтського Союзу з Америкою.

За 5 років політики „детанту" Америка зменшила свої військові сили до 1.4 мільйонів вояків, знесла військову повинність, зредукувала сухопутню армію до половини і зменшила число воєнних кораблів до стану з 1939 року. До 1976 р. Америка видавала менше на оборону, як у всіх попередніх часах до 1950 року.

Натомість за час політики „детанту" москалі провели найбільшу розбудову своєї мілітарної потуги за всі часи існування Совєтського Союзу. Під сучасну пору СССР має під збросю 4.2 мільйони вояків. Москва впроваджує нові роди зброї одну за одною. Не зважаючи на умову ограничення стратегічної зброї, москалі розбудували три нові атомові системи і збільшили свою ракетну систему понад паритетність з американською.

Всі ці поступки Вашінгтону Москві за час політики „детанту" американські політичні коментатори називають моральною, а ще більше мілітарною капітуляцією. В одній розмові з Кіссінджером в 1973 р., яку вдалося підслухати англійській розвідці, Брежнєв мав сказати: „Ми досягли більше успіхів за короткий час політики „детанту", як за довгі роки політики конфронтації... Якщо політика „детанту" проіснує до 1985 р., ми осягнемо більшість наших цілей в Західній Европі... Наступила така велика зміна сил в нашу користь, що біля 1985 р. ми будемо спроможні накидати нашу волю всюди, де тільки захочемо".

В наслідок такої капітулянської політики „детанту", Америка втрачає мілітарну перевагу і повага до неї, як потуги, в світі паде. Від неї почали відставати її найвірніші союзники. Політика „детанту", що її провадили Ніксон-Кіссінджер-Форд, це був, за оцінкою американських військових знавців, добровільний відступ Америки з геополітичної потуги і мовчаливе погодження на те, що такою геополітичною потугою стане Совєтський Союз.

Ясна справа, що з такої політики „детанту" дуже вдоволена Москва і Брежнєв бажав би собі, щоб вона проходила далі, бо з неї користає майже виключно Совєтський Союз. І тому кремлівські проводирі дуже занепокоїлися, коли Картер, ставши президентом,

(Закінчення на ст. 6-ій)

І. Дидолич

ВОСКОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ САДАТ

Подоба президента Єгипту Садата, якого всі покищо можуть бачити лише на телевізійних екранах і на кольорових обкладинках журналів, з'явиться небаром у ґалерії фіґур славних мужів і жінок мадам Тісоду Лондоні. Британський різьбар Ян Генсон їздив задля того до Каїра, щоб здобути від президента Садата згоду для виконання його подоби з воску для тієї ґалерії. Він признається, що не міг довше ждати, бо „вважає президента Садата найповажнішим кандидатом для Нобелівської нагороди миру за цей рік".

Сеанси для увіковічнення славних людей в ґалерії мадам Тісод почалися тому двісті літ, від Французької Революції. Приготування до увіковічнення починаються зніманням фотографій природної величини з якнайдокладнішим вимірюванням. Різьбар Генсон спершу різьбив тільки з бронзи, а недавно прилучився до гурту співробітників ґалерії мадам Тісод як незалежний різьбар. Йому вдалося переконати Садата для такої сесії під час Садатових безконечних інтерв'ювів, пресових конференцій і дипломатичних засідань.

Генсон звичайно робить дванадцять фотопортретів цілої постави даної особи в природній величині, й дванадцять для укріплення акуратности кольорів моделю. Найбільше праці приходиться присвятити фотографуванню рук. Потім ті фотографії рук передають співробітникам для відливу рук. У Лондоні зформульовують сталеву арматуру довкола якої найперше моделюють фіґуру з глини. Одяг шиють спеціяльні кравці на замовлення. Садатова готова фіґура з воску й фібрового скла, буде виготовлена за півтретя місяця й буде зодягнена в убрання таке саме, як йому шиють лондонські кравці. Кожна воскова фіґура „живе" коло 3½ року, або радше ті воскові частини, які глядачі можуть бачити. Потім роблять новий відлив голови. В той сам спосіб роблять те все вже двісті літ. Генсон каже, що король Йорданії Гусейн був дуже добрий для сеансів, його найперше змоделізували тому 20 літ у військовому однострої.

Покищо не зробили воскової подоби ізраїльського прем'єра Беґіна, ані Ґолди Меїр, лише Бен Ґуріона, одного з основників Ізраїля. Відколи Генсон став працювати для музею воскових фіґур, виконав теж фіґуру норвезького короля Оляфа V і лорда Ґрейда, славну британську телевізійну особистість.

Одначе найкращим призначенням для себе вважає Генсон особу президента Джіммі Картера. Він і його співробітники мусіли працювати без сеансів президента Картера від часу його кандидування аж до виборів. Генсон приїхав був до ЗСА і підшукав добрі фотографії його, які тоді були рідкістю. Одначе подобу Картера вдалося виконати скоро. До одної години після вибору Картера президентом його воскова фіґура вже була готова, а фіґуру президента Форда звезли до підвалу магазинів мадам Тісод у Вукій, Сомерсет, де є коло 120 різних „детронованих" славних людей.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

КАЗКОВИЙ СВІТ МАТЕРІЇ

Поверх 100 визначних американських астрономів відбули недавно з'їзд в Вашінгтоні та вирішили, що людина находиться на передодні епохальних астрономічних відкрить, які остаточно вияснять тайну народження та смерти зір та зародження життя в космосі. Згідно зі звітом Астрономічного комітету Національної Академії Наук в Вашінгтоні, в останні роки нашої доби були виявлені деякі астрономічні феномени, значення яких можна порівняти до відкриття фізичних законів Нютоном та Ґаллілеєм в 17-ім сторіччі.

Найновіші астрономічні відкриття усталили, що Всесвіт був утворений приблизно 10 більйонів років тому у висліді „Великої експлозії", що розкинула скупчення матерії в формі плязми з великою скорістю в усіх напрямках космосу.

В початковій стадії тієї експлозії, скупчені гази мали таку високу температуру, що водень зв'язався з гелієм, а по їх охолодженні почали творитися прасузір'я (ґалактини), а в тому і наш Молочний Шлях. Прасузір'я були джерелом нових експлозій, у висліді яких створилися „квазари" та таємничі „радієві" сузір'я. По устабілізуванні прасузір (приблизно 8 більйонів літ тому), повстали сузір'я з їх соняшними, плянетами та місяцями.

Попередні теорії повстання світу: Канта, Ляпляса та Джінса мали численні недоліки через те, що вони трактували праматерію в її трьох клясичних станах: пливкім, ціпкім та газовім. Виявляється, що зоретворча матерія у Всесвіті, це плязма (четвертий стан матерії), в якій атоми є частинно або повністю позбавлені своїх електронів та в якій протікають сили електромагнетної енергії, що стоять в рівновазі з крутильними моментами небесних тіл.

2,400 літ тому грецький філософ Демокрит навчав, що кожна матерія складається з маленьких, неподільних частинок, які він назвав „атомами". Демокрит не міг знати цього, що його фізично неподільний „атом" складається в дійсності з десяток тисяч молекул, а кожна молекула з атомів, а кожний атом з електронів, невтронів, йонів, мезонів, гайперонів резонансів та щонайменше десятка, ще невідомих досі, частинок, які чекають на своїх винахідників, що опридiлять їх місце та ролю в побудові та дії матерії. В 2-ій половині 19-го сторіччя учені зформулювали першу структуру атома, моделя якого нагадувала мініятюрну соняшну систему, в якій ядро правило за сонце, а електрони за плянети. Електрони, це неґативно заряджені частинки матерії, які тримають в орбітах позитивні заряди ядра, протони.

При клясифікації первнів, учені запримітили, що рівні об'єми різних первнів різняться між собою тягарем, який вони назвали атомовим тягарем. Атомовий тягар вміщається в ядрі атома, яке в противенстві до електронів, має іншу побудову в кожнім первні. Внутрішня структура ядра являється предметом постійних коректур, зумовлених новими відкриттями та кращим розумінням дії його складових частинок.

Мікро- і макрокосмос, два різні світи, але які незвичайно цікаві і глибокі.

Наука мікрокосмосу, це фізика елементарних частинок матерії, розміром в 100,000 разів менших за атом. Макрокосмос займається дослідами об'єктів космічної величини, таких як: зорі, ґалактики, мряковини (космічна праматерія), плянети, місяці, астероїси, „чорні" діри тощо.

З чисто теоретичної точки погляду, найбільш фундаментальною наукою слід вважати фізику елементарних частинок, що має основне значення не тільки для побудови матерії, але також для цілої фізики, а зокрема для астрофізики. Сьогодні знаємо вже безліч елементарних частинок матерії, таких, як і електрон, протон, фотон, невтрон, невтріно, омеґа мінус, мезон та резонанс.

Одною з найбільших цікавих характеристик матерії є антиматерія, майбутнє пальне космічних кораблів.

Більшість тих частинок дуже нетривалі, що виступають тільки в ляборатрійних обставинах. Так звані мезони становлять стрижінь ядрових сил, але яка роля гайперонів та резонансів? Можливо, що вони мають вирішну ролю в осередках деяких зір, в яких надмірно велikі тиски та температури не дозволяють на вирощення атомів, чи йонів. А можливе, що вони грають визначну ролю в еволюції Всесвіту та творенні нових форм матерії. Покищо, це тільки інтеліґентні здогади, і наука чекає нетерпляче на їх теоретичне потвердження, чи пак нову теоретичну концепцію.

Такою новою конепцією, що зумовила краще розуміння дії атомової енерґії, була теорія квантів Ніна Бора, яка заступила концепт старої Нютонівської механіки.

Світ величі та світ малечі. Чи це дійсно два відмінні світи? Всі дані вказують на те, що це один великий казковий світ, що пояснює і мікро- і макро-космоси. Іс-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Марія Гарасевич

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ

Сонце яскравило ніжну блакить неозорого неба, падало золотим сяйвом на землю, вбрану в білі шати. Непорочно-чистий сніг іскрився на фантастичних заметах, на збитих ногами й колесами грудочках... Чисте морозяне повітря, здавалось, застигло в маєстаті краси казкового зимового дня, пройнятого особливим настроєм. Все засніжене: вулиці, дерева, хати з садочками... І в цьому засніженні непорушний спокій. Іскристо-біло й тихо, тихо... Церковний спів відлунням входить в тишу й стискає серце здавленою довгими роками тугою. Оживають яскраво й потужно рідні сторони і вся думка й почуття рвуться туди. Пронизують болючі рефлексії: це ж не так дуже давно, десь на Волині, серед такого зимового пейзажу, о. Штуль служив Богові й народові та плекав синів...

Велика кількість нерухомих рядів авт довкола церкви раптом стверджує дійсність — це лиш день такий невимовно рідний... Немов прийшов цей день з далеких років, з далекої України в невелике місто метрополії Детройту Саутфілд, щоб відправити у вічність одного з найкращих вірних її синів.

Такий, вийняткової краси, день випав на американській землі 11 грудня 1977 року, коли українська громада виповнила нову, гарну українську православну катедральну церкву св. Покрови, де о. прот. Нестор Столярчук відправляв панахиду в сороковий день після смерти славної пам'яти Олега Штуля-Ждановича — Голови ПУН, члена Київської похідної групи ОУН 1941 р., головного редактора „Українського слова" — органу ПУН в Парижі.

Правив панахиду о. прот. Нестор Столярчук з глибоким, щирим чуттям, бо правив її по Людині, яка не мала у своєму житті днів спокійних, лиш дні змагань, боротьби, невтомної праці й кермування. Ніжний, щирий друг О. Штуля-Ждановича поетка Олена Теліга, ще в роки його буйної молодости, пророчими словами креслила життєвий шлях, у присвяченій йому поезії „Напередодні":

Та все ж життя — це обрії далекі,
Це літаків непогамовний клекіт,
І у руках скажений скоростріл.

Ти кинеш все, щоб на гучні майдани
Піти у слід за тисячами ніг...

І так воно сталося: він „кинув усе" — пішов в ряди УПА — ряди найвідважніших борців за волю Батьківщини, пішов у похідну групу в саме серце України — в Київ, а потім, коли „у руках скажений скоростріл" вже не час було тримати, став до змагу на ідеологічному фронті словом, працею, провідником, несхибно ведучи ОУН її обраним шляхом.

Крізь вітражі вікон церкву заливало соняшне проміння, а в ньому лунав прекрасний спів катедрального хору, стримано й надхнено. Диригував хором відомий диригент ансамблю молодих бандуристів при православній церкві св. Покрови та славний бандурист Петро Китастий з відчуттям змісту й ваги цих врочистих жалобних хвилин.

З сумом і болем, але світло й соняшно земля і люди проваджали у вічність душу покійного.

У теплій, зворушливій проповіді о. прот. Н. Столярчук підкреслив посвяту в боротьбі та велику, віддану працю сл. п. О. Штуля-Ждановича для Батьківщини. Значна частина проповіді була присвячена спогадам про славних братів Олега й Василя, яких о. прот. знав особисто. Незабутні, проймаючі любов'ю до цих лицарів національного змагу, спогади священика будуть завжди хвилювати тих, хто їх чув. Ні, такого забути не можна: „Коли Василь від'їжджав у партизани, народ цілував його стремена..." Один з братів пішов на північ в УПА, а другий на південь. Один загинув, а другому судилося змагатися до кінця життя.

Вічная пам'ять... Вічная пам'ять... неслося у стінах церкви, в людських душах і тихим відлунням неслося далеко над засніженою землею, високо до золотосяйної блакиті неба...

Вічная пам'ять!

Після панахиди, в церковній залі відбулися Жалобні Сходини широкого громадянства метрополії Детройту. Крім багаточисленного громадянства, були присутні офіційні представники багатьох громадських організацій та визначні громадяни: голова ПУН д-р Денис Квітковський, заступник голови ВО УНРади та керівник зовнішньої інформації д-р А. Жуковський, директор Інформаційного Бюра й керівник Ресорту закордонних справ УНРади д-р Маруся Бек, голова Українського Золотого Хреста мгр Маруся Квітковська, Управа катедральної української православної церкви св. Покрови й багато видатних людей української громади: працівники культури, професори, директори, відомі громадські діячі.

Організаторами та господарями були ОДВУ, Український Золотий Хрест і братні організації. За програму відповідав голова Окружної Управи всіх цих організацій інж. Я. Варивода та М. Мушинський. Програма була підготована й виконана бездоганно.

На сцені прапори ОДВУ й Українського Золотого Хреста схилені до портрету О. Штуля-Ждановича роботи Едварда Козака — Ека. (Треба відзначити, що Е. Козак у великих потребах своїм талантом завжди служить українській громаді віддано й жертвенно).

Жалобні Сходини коротким урочистим словом відкрив голова академічного товариства „Зарево" Остап Квітковський. Вся заля піднялася, однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять свого Великого Громадянина.

Ред. Михайло Бажанський у своїй доповіді широко охопив життєвий шлях, високий духовий рівень, політичну, громадську, редакторську й літературну діяльність сл. п. Олега Штуля-Ждановича. Насвітлив його патріотизм і посвяту. Говорив чітко, переконливо, вплітаючи в доповідь уривки поезій його сучасників.

Октет Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під керівництвом Петра Китастого, незвичайно гарно виконав, під супровід бандур, дві пісні: „Чуєш, брате мій" (слова Б. Лепкого, муз. Л. Лепкого) — наш український реквієм на чужині, та народну думу „Ой, Морозе, Морозенку", яку співають в пам'ять героям.

З любов'ю й надхненням мгр Валентина Мушинська, секретар Головної Управи Українського Золотого Хреста, продеклямувала вірш Олени Теліги „Напередодні". То тривожно й турботливо звучали слова:

Куди пірве твої юнацькі кроки
Далекий шлях — тривожний і стрімкий.

То смолоскипом дороговказу палали вони:

Не раз кажу: змагайся і шукай!
Вдивляйся в очі пристрастей і зречень!

В. Мушинська любить поезію і вміє її передати слухачам з чуттям.

Мов скорбота, глибокий сум по невіджалуваній втраті, прощання й віра у вічність плили звуки жалобного маршу Шопена у виконанні на фортепіяні Л. Добровольської, а коли стихли вони, на звернення Л. Добровольської та під її фортепіяновий акомпаньямент, вся заля, стоячи, проспівала український гимн „Ще не вмерла Україна".

На залі була присутня ще одна невидима особа — чарівна, полум'яна, нестримна, непокірна жадному ворогові Олена Теліга. Вона проваджала на світлий, буремний шлях життя О. Штуля-Ждановича. Вона була вірним, невідлучним до останніх днів, його другом — адже остання його праця була про неї і для неї. Про це він сказав так: „Коли я зредаґую книгу „Олена Теліга", я можу спокійно вмерти". Вона у цей так сумний, але світлий день була з його душею — на столі лежала розкішно видана книжка у синій оправі з золотим написом „Олена Теліга" — редакція і примітки О. Жданович.

Видання не лише розкішне, але величезної вартости — це останній потужний акорд життя, який залишив Україні скарб.

Не судилось О. Штулеві-Ждановичу прожити довго, всього лише 60 років. У самому зеніті розуму й досвіду обірвалось життя Великого Патріота. Але те, як він прожив своє життя, скільки змагу за національну правду, за волю Батьківщини вклав у нього, запише йому почесне місце в історії нашого народу.

(Кінець)

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(2)

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Організаційний департамент

Із створенням нового Відділу з 34-ма членами у стейті Мейн число Відділів УНСоюзу зросло до 390, що знаходяться у 29-ох стейтах ЗСА і Дистрикті Колюмбії, та 67 Відділів у 7-ох провінціях Канади. Пенсильвенія була нашим провідним стейтом із 107 Відділами із загальним числом членів понад 18,300 та щодо нових зорганізованих членів у 1976 році, числом 776, на двох менше, як у попередньому році. Стейт Ню Йорк зорганізував 652-ох нових членів, або на 84 більше, як у попередньому році. Ню Джерзі мало поважну втрату щодо нових членів, бо з 525, придбаних у 1975 році, те число впало до 400. З інших стейтів і провінцій, 24 виказали звижку, а 12 знижку у порівнанні з 1975-им роком щодо організування нових членів. Канада, як цілість, вже другий рік бідно представила себе.

Спроба заохотити до праці секретарів та організаторів збільшенням винагород та запропонуванням спеціяльних нагород — не виявилася успішною. Заходи нашого головного організатора переламати апатію та брак зацікавлення наших відділових секретарів — не були успішними.

Organizing Department

With the formation of a new branch with 34 members in the state of Maine we increased the total number of branches to 390 located in 29 states and the District of Columbia in the United States and 67 branches located in 7 provinces in Canada. Pennsylvania was our leading state in branches with 107, in total members with over 18,300 and in new members organized in 1976 with 776, or 2 less than the year before. New York State organized 652 new members or 84 more than the year before. New Jersey had a heavy loss in new members with a drop from 525 in 1975 to 400 last year. Of the remaining states and provinces, 24 showed gains and 12 fell below 1975 in the organizing of new members. Canada as a whole continued to do poorly for the second year.

Attempts to motivate secretaries and organizers by increasing awards and offering special prizes were not effective. The efforts of our Supreme Organizer to break through the apathy and disinterest of unproductive branch secretaries have been unsuccessful.

Рекордовий департмент

Рекордовий департамент, як і в минулих роках, виявляв успішну діяльність та виконував супроти наших Відділів і членів своєчасну службу і давав технічну допомогу. Широчінь і розміри різного роду діяльности полагоджування членських аплікацій, зберігання статистичних рекордів, листуванняз з членами, уділювання членам відділових Управ інформацій, нараджування із нашими актуаріями і багато інших щоденних обов'язків, які схоплені у масі цифер і в інших даних у звіті головного секртаря.

Недосконала поштова служба в З'єднаних Стейтах і в Канаді дальше перешкоджувала нам у нашій щоденній діяльності, і дійшла до того ступня, що ми вже звикли до неї і перестали вживати заходів задля її покращання, бо переконалися, що є мало надії на поправу. Продовжуються заходи, щоби придбати новий кваліфікований персонал для того департаменту. Виготовлено в цілості пляни трьох нових родів забезпечення і вони вже отримали затвердження забезпеченевими департаментами та в недалекій майбутності будуть випущені на ринок.

Recording Department

The Recording Department, as in past years, performed efficiently and provided our branches and members with timely service and technical assistance. The scope and extent of the various functions carried out such as the processing of membership applications, keeping statistical records, corresponding with members, providing branch officers with information, consulting with our actuaries, and other data contained in the Supreme Secretary's report.

Poor postal service in the United States and Canada continued to hamper our day-to-day operations but all of us to some extent have become accustomed to this condition and are making allowances for it since there appears to be little hope for improvement. Efforts to engage additional qualified personnel for this department are continuing. Three new insurance plans have been fully processed and approved by all the Insurance Departments where we are licensed to do business and they will be marketed in the near future.

THREE-YEAR COMPARISON

	1974	1975	1976
Number of Branches	455	456	457
New Members Organized:			
Life Insurance	3,304	2,610	2,615
ADD	701	501	456
Total	4,005	3,111	3,071
Total Members:			
Life Insurance	83,160	82,057	81,545
ADD	5,909	6,055	6,184
Total	89,069	88,112	87,729
New Insurance Sold:			
Life	$ 6,200,000	$ 5,032,000	$ 5,055,000
ADD	$ 3,500,000	$ 2,505,000	$ 2,280,000
Total Insurance in Force	$154,500,000	$156,200,000	$157,600,000
Total Assets	$ 39,290,000	$ 40,038,000	$ 41,150,000
Unassigned Surplus	$ 10,558,000	$ 10,846,000	$ 10,760,000
Membership Dues:			
Life	$ 2,907,000	$ 2,926,000	$ 2,949,000
ADD	$ 72,000	$ 75,000	$ 76,000
Total	$ 2,979,000	$ 3,001,000	$ 3,025,000
INVESTMENT INCOME			
Bond Interest	$ 1,197,000	$ 1,202,000	$ 1,384,000
Mortgage Interest	322,000	287,000	252,000
Certificate Loans	20,300	20,200	19,600
Yield on Investments	3.84%	3.77%	4.18%
Certificate Valuation	137.1%	137.62%	136.15%
Mortality Rate	61.03%	51.33%	50.86%
General Expenses	$ 1,176,000	$ 818,000	$ 951,000
Death Benefits	$ 797,000	$ 683,000	$ 712,000
Matured Endowments	$ 846,000	$ 951,000	$ 863,000
Indigent Fund Payments	$ 30,000	$ 31,000	$ 28,000
Cash Surrenders	$ 217,000	$ 239,000	$ 250,000
Dividends	$ 426,000	$ 457,000	$ 471,000
Secretaries Awards	$ 360,000	$ 341,000	$ 355,000

Фінансовий звіт

Характеристичною рисою фінансової ситуації у минулому році був обережний підхід, коли економіка нашої країни поступала осторожно вперед. Інфляція зменшилася і відсоткова стопа дещо обнизилася. Дещо з тієї непевности безсумнівно мало своє виправдання, але, як на нинішній день, деякі дані вказують на глибші причини журби. Люди із світу бизнесу невдоволені високими коштами ведення будь-якого бизнесу, меншими зисками, енергтичною кризою, хаотичністю податкової системи, обтяження видатками на добродійність, високим безробіттям і замряченими умовинами світового торговельного ринку.

Наш Союз переобрав усі ці обставини, коли наш загальний фінансовий стан виявив за минулий рік деякий поступ. Активи зросли на понад 1,100,000 до цілої суми 41,150,000 дол. Прибуток із членських внесків осягнув нову висоту. Дохід з інвестицій значно зріс, підвищивши чистий зиск на близько ½%. Нові інвестиції зроблено головно у високовідсоткових бондах. Ми продовжували продавати бонди з низьким відсотковим зиском, коли вважали це за відповідне, та інвестували наново у вищевідсоткових бондах та інших інвестиціях.

Признані нашим членам гіпотечні позички переступили 250,000 дол. Загальна сума наших гіпотечних позичок була під кінець року значно менша, а то наслідком великих амортизаційних платностей від існуючих позичок. Позички членам на їхні грамоти зросли на диво на суму 30,000 дол. Наша інвестиція у будинок Головної Канцелярії зросла на близько 200,000 дол.

Кошти ведення діяльности щораз зростають і в минулому році переросли 950,000 дол., себто на 115,000 дол. більше, як у попередньому році. Підвишки платень і бенефітів службовикам, вищі платності для „Свободи" і вищі пожертви організаціям та студентські стипендії склалися у великій мірі на зріст адміністраційних видатків.

Ми відклали набік суму 497,000 дол. на дивіденди, які виплатимо нашим членам у червні ц.р. Ця сума на 26,000 дол. вища, як була в минулому році.

Наш чистий зиск за рік був приблизно 40,000 дол. у порівнанні із сумою 360,000 в 1975 р. Цю велику знижку треба пояснити головно зростом нашої загальної резерви на договори життєвого і акцидентового забезпечення, вищими видатками зв'язаними з діяльністю та пристосуванням у минулому році до резервового фонду пенсійного пляну. Ми закінчили рік із зменшеною надвишкою резерви, бо ми встановили спеціяльний резервовий фонд у висоті 100,000 дол. нахиткі — змінливі інвестиції.

Деяке число гіпотечних позичок, особливо в обширі Ню Йорку, далі творило нам проблеми. Деякі наші Відділи далі вперто розраховуються погано. Наш Фінансовий департамент прикладає особливо увагу до всіх довжників і вперто та наполегливо вимагає розраховуватися з таких залеглостей.

Студіюючи детальний звіт головного касира, видно ясно, що наші фінансові операції щораз складніші і трудніші, в міру того, як росте наша організація. Ми опинилися не тільки в обличчі із головокружним крутіжем у загальному фінансовому світі, але і різні державні агенції, включно із стейтовим Забезпеченевим департаментом, видавали щораз нові правила і технічні директиви, що їх треба студіювати й належно виконувати.

Financial Report

The past year in financial terms was characterized by caution as the economy in our country moved forward with timidity. Inflation was reduced and interests rates trended downward. Business in general held back on capital expenditures and inventory expansion. Some of the uncertainty was, no doubt, due to the presidential election but events to date indicate a deeper worry. Business men are upset by the high cost of doing business, sinking profits, energy shortages, multiplicity of taxes, welfare burdens, high unemployment, and confusing world market conditions.

Our Association took all these conditions in stride as our overall financial position showed modest improvement for the year. Assets grew over $1,100,000 to a total of $41,150,000. Dues income from members reached a new high. Investment income rose substantially pushing up the net yield on our investments by nearly ½ of 1%. New investments were made primarily in high rated bonds. We continued to sell low interest yielding bonds when we found it advantageous and reinvested the proceeds in higher coupon bonds or other investments.

Mortgage loans granted to members exceeded $250,000. The total amount of mortgage loans at the end of the year was substantially lower because of large amortization payments on existing loans. Loans to members on their certificates rose by the surprising amount of $30,000. Our investment in our Headquarters building was increased by nearly $200,000.

The cost of doing business keeps rising and last year operating expenses rose to over $950,000 or $115,000 more than the year before. Salary and employee benefit raises, higher payments to Svoboda, and higher donations to organizations and scholarship awards accounted for a major portion of the increase in operating expenses.

We set aside the sum of $497,000 for dividends which will be paid to our members in June of this year. This amount is $26,000 higher than last year.

Our net gain for the year was approximately $40,000 as compared to $360,000 in 1975. The sharp decrease was due largely to an increase in the aggregate reserve for life and accident contracts, higher operating expenses, and to an adjustment last year to the pension plan reserve fund. We ended the year with a reduction in unassigned funds because a special reserve for investment fluctuations was set up in the amount of $100,000.

A limited number of mortgage loans, particularly in the New York City area, continue to present problems. A few of our branches remain persistent slow payers. Our Financial Department pays special attention to all delinquincies and maintains constant and aggressive pressure for the collection of such arrears.

From a study of the Treasurer's detailed report it is readily evident that our financial operations are becoming more complex and intricate as our organization grows. Not only are we confronted daily with rapid gyrations in the financial market place but governmental agencies, including the various state Insurance Departments are constantly issuing new regulations and technical directives that require study and expert handling.

„Свобода"

Наша видавнича й друкарська діяльність стрічала труднощі у яскравому зрості коштів, нездатності покращату нашу продуктивність та в надзвичайно поганій поштовій обслузі. Нарікання від наших передплатників надходили впродовж цілого року, як теж були особисто зголошувані на зборах Відділів і на інших форумах. Особливо прикрим було спізнювання у появі „Веселки", разом із спізненням появи календаря. Автори надсиланих новинок та статтей висловлювали щораз більше невдоволення способом ставлення до їхнього матеріялу.

З початком весни цього року ми полагодили справу появи „Веселки", перейнявши більший нагляд над існуючим станом та поправивши дещо продуктивність існуючого персоналу. На жаль, календар знову спізниться і не появиться перед червнем, згідно з останнім плянуванням. Це спізнення сталося в наслідок нізького використання матеріялу головним редактором. Нас поінформували, що прийшла деяка поправа у доставлюванні поштою „Свободи" й англомовного „Тижневика", частинно в наслідок нарікань до місцевих поштових урядів та до Вашінгтону. Ми особливо вдячні конгресменові Едвардові Дервінському, членові Поштової Комісії у Конгресі, за його поміч у цій справі.

Порівняльна табеля прибутків і видатків за останніх три роки, додана до цього звіту, виявляє зміни щодо приходів та коштів у кожному році. Видатки у минулому році дійшли до понад 568,000 дол., а дохід становив 264,000 дол., що дало дефіцит на 304,000 дол., покритий Союзом. Річною доплатою від Союзу було 302,200 дол., на 49,000 дол. більше, як у попередньому році. Дохід з передплати, продажу у крамницях та Альманаха був вищий. Прибутки з оголошень зменшилися. Значно зросли кошти поштової оплати і матеріялу. Вищими були також кошти на платні у друкарні, телефонічні розмови і канцелярійне приладдя.

Наші газети й деякі брошури виготовляється і друкується зовсім новим вирядом у новому будинку. Згідно з твердженням друкарських фахівців кошти цієї продукції серед нормальних умовин повинні бути нижчими, аніж були кошти за старої системи. Проте ми ще не осягнули тієї цілі.

„Веселку", англомовний „Український Квартальник" та деякі інші праці все це виготовляється старим вирядом у нашому старому будинку.

Число передплатників „Свободи" з-поеред наших членів знову зменшилося в цьому році, як вказує на це залучена табеля. Зросло число передплатників англомовного „Українського Тижневика".

Svoboda

Our publishing and printing operations continued to be plagued by sharply rising costs, inability to improve our productivity, and extremely poor postal service. Complaints from our newspaper subscribers came in steadily throughout the year and were also conveyed to us in person at District meetings and other gatherings. The late publication of Veselka, in particular, was a sore point together with the delay of the publication of the annual calendar. Contributors of news items and other articles expressed growing dissatisfaction with the way their material was handled.

Early this spring we caught up with the publication of Veselka by stricter supervision of the work force and some improvement in the productivity of our personnel. Unfortunately the calendar will again be late and will not be completed until June according to the latest schedule. The delay was due to the late processing of material by the Editor-in-Chief. We are infomred that there has been a slight improvement in the postal delivery of Svoboda and the Ukrainian Weekly partially as a result of complaints to local Post Offices and to Washington. We are particularly grateful to Congressman Edward Derwinski, a member of the Postal Committee in Congress for his assistance in this matter.

The comparative statement of Income and Disbursements for the past three years attached to this report reflects the changes in our revenues and costs from year to year. Expenses last year amounted to $568,000 and income was $264,000 *leaving a deficit of $304,000 that was covered by payments* from Soyuz. The actual advance from Soyuz was $302,200 and was $49,000 higher than the year before. Income from subscriptions and stand sales, and the almanac was higher. Advertising receipts were lower. Postage and material costs increased sharply. Printing shop wages, telephone, and office supplies were also higher.

Our newspapers and certain brochures are prepared and printed in entirety on our new equipment in the new building. According to claims of printing experts our operating costs under normal conditions should be less than our costs under the old system. As yet, we have not reached that point.

Veselka, The Ukrainian Quarterly, and a variety of jobs are still being prepared and printed on our equipment in the old building.

Svoboda subscribers amongst our members declined again this year as the following table indicates. Ukrainian Weekly subscribers increased.

NUMBER OF UNA SVOBODA SUBSCRIBERS

Monthly rate	1976	1975	change
65¢	9,823	9,892	- 69
50¢	24	23	+ 1
30¢	706	799	-161
	10,553	10,714	-229
UKRAINIAN WEEKLY	720	702	+ 18

Союзівка

Вся діяльність на Союзівці у 1976 році була присвячена 200-річчю Американської Революції і 100-річчю українського поселення в ЗСА. Американський Орел та прапори ЗСА й України вітали всіх гостей впродовж цілого року при вході до головного будинку. Особливе свято на 4-го Липня започаткувало метушливий, пляновий і успішний літній сезон.

Фінансово це був неначе „прапоронсєний" рік із зростом на більше, як 10% у загальних прибутках, що досягли понад 400,000 дол. Кімнати були у більшій мірі винаймлені і також харчі, бара і кіоск з дарунками виявляли кращий стан. Прибутки із так званої „снек бари" трохи зменшилися. Оперативні кошти, особливо на харчі, значно зросли, як це можна ствердити при порівнюванні доходів і видатків за останніх три роки.

Тенісовий табір для молоді від 12 до 18 років; табір для дітвори — вік 7 до 11; курси українознавства — 16 до 21; всі ці влаштування мали численну фреквенцію, при чому найбільшою популярністю втішалися тенісові табори. Новини, уведені в минулому році літом, охоплювали фотографічний курс і драматичну студію. Драматична, чи пак театральна студія під керівництвом Андрія Дсбрянського, Томи Гринькова і Віліяма Шуста виставила „Ноктюрн" Миколи Лисенка. Вистава стрінулась зі справжнім ентузіязмом. Плянуємо продовжувати цю діяльність і ми додали на найближче літо ще школу народних танків.

Значне покращання переведено від початку минулого року, що стосується теннісових кортів, яких є тепер 8, як теж системи шляхів. У будинках „Полтава" і „Чернівці" переведено ремонт, поповнено бібліотеку в головному будинку та значно направлено „Дуклю", пристосувавши до вжитку ґараж, магазини, місце на всякий виряд, як теж мешкальні приміщення. Сума, видаткована на ті направи, досягла близько 50,000 дол.

Союзівка здобуває собі щораз більшу популярність і щораз докучливішою стає потреба збільшити число кімнат для гостей. Цю справу треба докладно обміркувати на цих наших нарадах і я пропоную прийняти ре-

Soyuzivka

All activities at Soyuzivka in 1976 were dedicated to the 200th Anniversary of the American Revolution and the 100th Anniversary of Ukrainian Immigration to America. The American Eagle and the flags of United States and Ukraine welcomed all guests at the entrance to the main house throughout the year. A Gala 4th of July extravaganza set the pace for a busy, meaningful, and successful summer season.

Financially it was a banner year with more than a 10% increase in gross income which totalled over $400,000. Room occupancy was higher and food, bar, and gift shop sales showed gains. The snack bar income declined moderately. Operating costs, particularly food, climbed considerably, as can be seen from the comparative statement of income and disbursements for the past three years.

The Tennis Camp - teenagers 12 to 18; the Children Camp - ages 7 to 11; and the Ukrainian Cultural Courses - ages 16 to 21; were well attended with the Tennis Camp showing the most popularity. New features during the summer included a Photography Course and a Theater Workshop. The Theater Workshop under the direction of Andrij Dobriansky, Thomas Hrynkiw, and William Shust presented the opera "Nocturne" by Mykola Lysenko. The production was acclaimed with great enthusiasm. We plan to continue these new activities and have added a folk dance school for this summer.

Extensive improvements were made in the beginning of last year to the tennis courts which now number 8 and to the road system. Alterations and repairs were made in Poltava, Chernivtsi, the library in the Main Building, and Dukla was substantially completed making available a garage, storage area, tool shed, and living quarters. Total capital improvements amounted to nearly $50,000.

Soyuzivka continues to grow in popularity and the need for additional housing facilities is becoming more pressing. This matter should be thoroughly discussed at this annual meeting and I would recommend the adoption of a resolution direct-

→

золюцію, щоби доручити Екзекутиві приготовити внесення на будову нового готелевого будинку, що її мала б затвердити нова чергова Конвенція.

Важливу прикрасу додано на „Союзівці" в минулому році, здвигнувши пам'ятник Лесі Українці перед головним будинком та навпроти пам'ятника Тарасові Шевченкові. Скульптуру створив Михайло Черешньовський. Ініціятиву до того діла дали пані, членки Головного Уряду.

ing the Executive Committee to prepare a proposal for the construction of a new hotel building to be submitted to our next Convention for approval.

An important addition to Soyuzivka last year was the unveiling and dedication of a monument to Lesya Ukrainka in front of the Main House and opposite of the Taras Shevchenko Memorial. The sculpture was created by Mychajlo Chereshniowskyj. This project was initiated by the women members of our Supreme Assembly.

INCOME & DISBURSEMENTS SOYUZIVKA, KERHONKSON, N.Y.

Comparative Statement

	1974	1975	1976
INCOME			
Room & Food	$225,975.61	$255,476.38	$290,633.52
Bar	66,827.44	66,661.97	68,426.95
Gift Shop	33,535.48	35,620.23	40,054.00
Snack Bar	15,525.81	15,384.69	14,611.58
Miscellaneous	1,973.46	1,756.52	2,030.12
Sales Tax Collected	14,872.04	16,300.24	17,918.06
Total Income	$358,709.84	$391,200.03	$433,674.23
DISBURSEMENTS			
Food	$ 59,177.01	$ 68,306.18	$ 80,023.55
Bar	28,530.84	28,914.55	28,013.00
Snack Bar	11,620.11	11,841.91	11,200.79
Gift Shop	22,173.73	21,302.56	32,050.97
Kitchen & Dining	4,042.57	4,035.72	3,467.88
Housekeeping	12,649.00	15,780.65	15,533.85
Wages - Net	71,640.36	73,462.67	78,085.01
Taxes on Wages	25,690.84	28,696.51	26,896.68
Electric, gas & fuel	25,917.09	29,186.51	28,996.55
Maintenance-repairs	18,262.95	18,617.24	10,047.85
Real Estate Taxes	19,799.75	21,917.94	24,918.78
Insurance	7,975.10	10,723.50	11,322.00
Transportation	2,160.91	2,542.69	4,807.62
Telephone	3,387.98	3,458.36	4,697.47
Office Supplies	1,309.25	1,271.49	1,531.82
Legal Expenses	739.34	500.00	790.00
Refunds	763.40	1,312.13	864.40
Entertainment	1,761.84	1,479.24	2,008.05
Advertising	1,308.69	3,060.96	2,409.41
Bank Charges	-----	838.65	954.22
Hospitalization	1,802.79	2,144.12	2,289.72
Sales Tax	14,767.98	16,447.35	17,771.65
Capital Improvement	38,303.23	22,823.06	47,243.95
Furniture & Equipment	6,970.10	8,565.08	4,979.53
Total Disbursements	$380,754.86	$397,229.07	$440,904.75

SUMMARY:

	1974	1975	1976
Total Income	$358,709.84	$391,200.03	$433,674.23
Total Expenses	380,754.86	397,229.07	440,905.75
Balance	$-22,045.02	$- 6,029.04	$- 7,230.52

Будинок Головного Уряду

Присмно мені повідомити, що за вийнятком одної невеликої крамниці всі приміщення у нашому новому будинку винаймлені державними агенціями та загально відомими корпораціями. Річний прибуток у 1976 році перевищив 1,000,000 дол., майже подвійно того, що його зібрано рік перед тим. Прибуток у цьому році зросте до близько 1,600,000 дол.

Видатки на утримання дому та інші кошти зросли в минулому році на понад 120,000 дол., але відсотки від банкових позичок та членам були на 90,000 дол. меншими, аніж їх виплачено в попередньому році, бо зменшилася банкова відсоткова стопа. Чистий дохід у минулому році, після заплати всіх видатків включно з відсотками від боргів, був достаточний, щоби уможливити заплатити Союзові 263,017.13 дол., які становили решту відсотків за 1973 рік. Дотепер всі відсотки, що їх заплатила Союзові Будівельна Корпорація, досягли суми 810,265.15 дол. Попередня сума 547,248.02 дол. була заплачена з будівельних фондів і була включена до коштів будинку.

З уваги на факт, що Союз і „Свобода" не платять комірного ані рахунків за електрику, ми повинні перевірити позичкове договорення, яке ми спершу підписали і згодом відкликали у 1974 році. Ми повинні обміркувати змінену умову, яка взяла б до уваги зменшену відсоткову стопу та пристосування останніх балянсів до зменшеної союзової позички.

Ми продовжуємо затягати в банках короткотермінові позички з уваги на низький відсоток, порівнюючи з існуючими відсотковими вимогами при довготермінових гіпотечних позичках. При кінці минулого року ми мали загалом банкових позичок на суму 3,145,000 дол., що вигасали з днем 31 грудня 1977, на відсотки 6 ½ до 7. Ці позички були ґарантовані Союзом та рівнобіжно бондами на вартість 2,000,000 дол.

Позички від членів у формі боргових зобов'язань на 8 відс., платних у жовтні 1979 р., зросли до 2,424,000 дол. під кінець минулого року. Від того часу ця сума дійшла до 3,600,000 дол. Тому, що зросли позички від наших членів, ми не мусимо наполягати на гіпотечні позички, але залишаємо відкритими двері для кожної пропозиції, з передумовою, що вона буде пов'язана з позитивною відсотковою стопою.

Майбутність нашого будинку куди краща. Околиця „Ексченджь Плейс", де знаходиться наш будинок, кращає. Як виглядає за активністю потенціяльних мешканців та будівельників, в нашій околиці вибудують більше великих будинків. Шукають догідного місця для біржі Ню Йорку і можливо, що її будинок буде здвигнений в нашому сусідстві. Ще одним позитивним чинником є плян створити „Ліберті Стейт Парк" на обширі 800 акрів у близькій віддалі від нашого будинку. Приблизно 35 акрів того парку вже приспособлені для публічного вжитку. Губернатор Брендон Бирн, посадник Пол Джордан та інші високі державні урядовці посвятили і відкрили парк у Дні Прапора 14-го червня 1976 р. Наш Союз там репрезентував головний секретар п. Володимир Сохан. Починаючи від цього місяця можна користуватися щоденно корабликом, що пливе від „Ліберті Стейт Парк-у" до острова Елліс Айленд. Після Дня Праці буде відкрита корабельна комунікація до Статуї Свободи. Поступає вперед праця над очищенням надбережного обширу та пристані і покликано вже до життя Студійну і Плянувальну Комісії для справи Ліберті Стейт Парку.

Headquarters Building

It is a pleasure to report that, except for a small store, our new headquarters building is fully rented to governmental agencies and to nationally known tenants. Rental income in 1976 was over $1,000,000 nearly double the amount collected in 1975. Income this year will rise to nearly $1,600,000.

Operating expenses and other charges increased by over $120,000 last year but interest paid on bank loans and to members was $90,000 less than the total paid the year before because of the decrease in the bank interest rate. Net income last year after payment of all expenses including interest charges was sufficient to enable us to pay Soyuz $263,017.13 representing the balance of the interest due for the year 1973. This interest charge was carried in our annual statement as an accural. To date the total of all interest paid to Soyuz by the building corporation amounts to $810,265.15. The previous sum of $547,248.02 was paid out of construction funds and is included in the cost of the building.

In view of the fact that Soyuz and Svoboda do not pay rent and electric charges we should restructure the loan agreement which we originally entered into and then suspended in 1974. We should consider a revised agreement providing for a lower interest rate and the application of remaining balances to the reduction of the Soyuz loan.

We continued to borrow from banks on a short term basis because of the very low rate as compared to the prevailing interest demands for long term mortgage loans. At the end of last year we had a total of $3,145,000 in bank loans expiring December 31, 1977 at interest rates of 6½ and 7%. These loans are guaranteed by UNA and by a pledge of collateral in the form of bonds valued at $2,000,000.

Loans from members in the form of promissory notes bearing interest at the rate of 8% and payable in October, 1979 rose to $2,424,900 at the end of the year. Since then, the amount has grown to $3,600,000. Because of the increase in the loans from members we are not pressing efforts for a mortgage loan but are leaving the door open for any proposals that might be received providing for a reasonable interest rate.

The future outlook for our building is becoming more favorable. The Exchange Place area in which we are located is improving. It appears from the activity of prospective tenants and developers that more office buildings will be constructed in our vicinity. Surveys are being made for the American Stock Exchange now in New York City and there is a possibility that this facility may locate near our property.

Another positive factor is the development of the 800 acre Liberty State Park which will be within walking distance of our headquarters. Approximately 35 acres of the park have been completed and are used by the public. The park was dedicated and opened at a Flag Day ceremony June 14, 1976 by Governor Brendon T. Byrne, Mayor Paul T. Jordan, and other governmental officials. Our Association was represented at this event by Supreme Secretary Walter Sochan. Starting this month daily boat service from Liberty State Park to the Ellis Island is available. Service to the Statue of Liberty Island will be started after Labor Day. Work on the waterfront and harbor clean-up is in progress and a Liberty State Park Study and Planning Commission has been established. Last month Governor Byrne named me a member of the Commission.

Ще не закінчено грошового спору із суб-контракторами, що будували наш будинок. Арбітражний панель визначив виплатити їм суму 427,350 дол. з відсотками від травня 1976. Наш адвокат п. Теодор Гайзер з фірми МекЕлрой, Коннел, Фолі і Гайзер з Нюарку, Н. Дж. поінформував нас, що нашу апеляцію розглядатимуть у Вищому Апеляційному Суді стейту Ню Джерзі 31-го травня 1977.

Ми отримали оферту продати старий будинок за 210,000 дол. готівкою, і ми цю пропозицію прийняли. Справу оформлюють тепер адвокати.

„Полус Гук Таверс", 23-поверховий мешкальний будинок, що знаходиться за один бльок від нашого головного будинку, виповнений мешканцями і притягає до себе щораз більше наших людей. Цей будинок, в якому Союз має на 60% уділів, є самовистачальний, а наша власність у ньому зростає в міру того, як зменшується сума мортґеджового заборгування. Ми отримуємо також оплати за виконувані для нього праці.

The settlement of the award to sub-contractors who built our building has not been finalized. The amount granted by the Arbitration Panel is $427,350 with interest from May, 1976. Our attorney, Mr. Theodore Geiser of the firm McElroy, Connell, Foley & Geiser of Newark, N.J. advised that our appeal will be heard by the Appellate Division of the New Jersey Superior Court on May 31, 1977.

We have an offer for the old building in the amount of $210,000, all cash, which we have agreed to accept. The matter is now being processed by the attornies.

Paulus Hook Towers, the 23-story apartment building in Jersey City one block away from our office building is maintaining full occupancy and attracting more of our people. The project, in which Soyuz has a 60% interest, is financially self-sustaining and our equity keeps increasing as the mortgage is reduced. We are also receiving payments for services provided.

UKRAINIAN NATIONAL URBAN RENEWAL CORP.

Income & Disbursements

INCOME:	1974	1975	1976
Rent	$535,370.02	$588,173.42	$1,011,968.34
Other	59.30	975.05	8,964.00
	$535,429.32	$589,148.87	$1,020,932.34
DISBURSEMENTS:			
Payroll	$ 33,141.33	$ 31,739.81	$ 52,553.02
Payroll Taxes	1,656.31	2,135.62	5,371.19
Fuel & Electric	119,551.04	106,602.98	156,920.48
Taxes	14,541.53	74,017.79	80,596.86
Insurance	8,228.75	16,354.64	10,588.00
Cleaning & Maint.	16,797.68	23,992.76	17,416.24
Equipment Maint.			14,901.39
Advertising	64.05	12,559.32	7,117.35
Brokerage Commissions			22,805.12
Miscellaneous	7,196.03	5,291.01	26,672.93
Operating Expenses	$201,176.72	$272,693.93	$ 394,942.58
Net before Interest Pyt.	$334,252.60	$316,454.54	$ 625,989.76
Interest on Loans	492,659.74	465,091.31	371,412.13
Net Return	($158,407.14)	($148,636.77)	$ 254,577.63
Interest Arrears Paid U.N.A.			$ 263,017.03
DEFICIT			$ 8,439.40

Загальні завваги

Поруч із нашими діловими й союзовими обов'язками наші урядовці і члени були впродовж цілого року тісно заанґажовані у 200- і 100-річних ювілейних святкуваннях. Як інформовано вже на цьому форумі в минулому році, наш Союз започаткував святкування в лютому минулого року у Шамокіні, Па. Після того, кожна громада українців між двома океанами, або переводила власну програму, щоб відзначити 200-річчя Американської Революції і 100-річчя нашого поселення тут, або брала участь у програмах інших громад. Особливо великі свята відбулися у Вашінґтоні, Ню Йорку, Бостоні, Детройті, Чікаґо, Клівленді, Янґставні, Елленвілі й інших містах. Філядельфійські українці без сумніву перевели найбільш величаве відзначення тих історичних роковин, виступивши із фестивалем, що продовжувався ціле літо.

Глядючи поза себе, треба ствердити, що ніколи ще Америка не бачила і не чула так багато про українців, як у минулому році: подивугідні прегарні великодні писанки, майстерні вибагливі вишивки, привабливі народні танки, радісні хорові й сольові співи, численні добре удокументовані інформаційні брошури й публікації, і багато повних фантазії барвистих показів на парадах і виставках. У висліді погляд на українців у цій країні в уяві мільйонів американців значно зріс, зросло зацікавлення українцями, яке вже не минеться. Можемо бути гордими на видатну ролю, що її відіграли у тих численних святкуваннях наші члени і ми дякуємо їм за ту їхню участь у таких успішних імпрезах в їхніх містах.

Як у минулому часі, наші члени твердо підтримували всі патріотичні, релігійні, виховні, професійні і суспільні організації, що проявляли свою вірність Українській Справі. Члени нашого Головного Уряду були завжди у перших рядах на крайових і місцевих імпрезах. Всі ми були захоплені вісткою 6-го січня 1976 презах. Всі ми були захоплені вісткою 6-го січня 1976 року, що д-р Мирон Куропась був призначений на спеціяльного асистента Президента ЗСА для етнічних справ. Це була важлива переломова подія не тільки для українців, але і всіх етнічних груп у нашій країні. В чотири дні пізніше облетіла світ вістка, що Леонід Плющ і його родина були звільнені Совєтами й опинилися у малому місті на кордоні Австрії. Це був перший політичний в'язень будь-коли звільнений Совєтами. 20 днів пізніше наш директор на Канаду сенатор Павло Юзик, репрезентуючи Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців і Комітет Українців Канади, стрінувся з Плющами недалеко Парижу.

Пізніше у тому році сенатор Юзик, як офіційний делеґат на 22-гу сесію Асамблеї НАТО, яка зібралася у Вільямсбурґу, Вірджінія, з участю 200 парляментаристів із 15-ох держав, палко промовляв про переслідування релігії в Україні. Його виступ стрінувся із загальним признанням та бажанням мати дальші інформації у цій справі. Деякі наші члени мали політичні успіхи у своїх стейтах. Борис Антонович із 106-го Відділу в Чікаґо здобув місце в стейтовій леґіслятурі. Тед Стубан із 164-го Відділу у Бервіку був обраний до Пенсильвенійської леґіслятури та Рассел Ковалишин із 44-го Відділу в Нортгемптоні був переобраний до тієї самої леґіслятури. Михайло Ярош з 230-го Відділу в Янґставні, Огайо, був обраний на шерифа.

Наш Союз фінансував надрукування літератури, що її наші і канадські молодечі організації використали під час Олімпіяди в Монтреалі для добра української справи.

Ми мали честь, що в минулому році відвідав нас у нашому головному будинку у Джерзі Ситі Патріярх Йосиф Сліпий. Діючий мейор міста Вільям Макі передав Його Блаженству ключі до міста.

(Продовження буде)

General

Supplementing our business and fraternal activities our officers and members were deeply involved in Bicentennial and Centennial celebrations and community affairs all during the year. As reported to this meeting last year Soyuz headed the parade of events in February with a two-day cultural festival in Shamokin, Pa. Thereafter every Ukrainian community from coast to coast either scheduled their own full programs honoring the 200th Anniversary of the American Revolution and the 100th Anniversary of Ukrainian Immigration to America or they participated in programs with other groups. Exceptional celebrations were staged in Washington, New York, Boston, Detroit, Chicago, Cleveland, Youngstown, Ellenville, and other cities. Philadelphia Ukrainians, without doubt, produced the number one event and the most popular program in that city's summer-long festival.

In retrospect it is contended that never has America been exposed to so much of Ukrainian as was seen and heard last year - unbelievably beautiful easter eggs, rare and exquisite embroidery, fabulous costumes, delightful folk dancing, joyful choral and solo singing, numerous well-documented informative brochures and publications, priceless art work, and many imaginative and colorful floats in parades and exhibits. As a result the Ukrainian image in this country was brought to a sharper focus in the minds of millions of Americans, an image that will never be forgotten. We can be very proud of the important role our members played in these many celebrations and we applaud them for their contributions to the successful events in their areas.

As in the past our members strongly supported all patriotic, religious, educational, professional, and civic organizations that were dedicated to the Ukrainian Cause. Our Supreme Assembly members were constantly in the forefront in national and local community undertakings. We were all thrilled by the news on January 6, 1976, the day before Ukrainian Christmas, that Dr. Myron Kuropas was named Special Assistant to the President for Ethnic Affairs. This was a significant political breakthrough not only for Ukrainians but for all ethnics in this country. Four days later the news was flashed around the world that Leonid Plyushch and his family were released by the Soviets in a small town on the Austrian border. He was the first political prisoner ever to be released by the Soviets. Twenty days later our Director of Canadian Affairs, Senator Paul Yuzyk representing, the World Congress of Free Ukrainians and the Canadian Ukrainian Committee, met with Plyushch outside of Paris.

Later in the year Senator Yuzyk, as an official delegate to the 22nd Session of NATO Assembly that convened in Williamsburg, Virginia with over 200 parliamentarians from 15 countries in attendance, vigorously presented the issue of Soviet persecution of religion in Ukraine. His address was greeted with profound sympathy and a desire for further pursuit of the matter. A number of our members attained political successes in various states. Borys Antonovych of Branch 106 Chicago won a seat in the Illinois legislature. Ted Stuban of Branch no. 164 in Berwick was elected to the Pennsylvania legislature and Russell Kowalyshyn of Branch no. 44 in Northampton was re-elected to the same legislature. Michael Yarosh of Branch no. 230 in Youngstown, Ohio was elected Sheriff.

Our Association financed the cost of printing literature that was used by American and Canadian youth groups in their activities at the Olympic games in Montreal on behalf of a free Ukraine.

We were honored during the year by a visit from our Patriarch, His Beatitude Josyf Slipyj, to our new headquarters in Jersey City. Ceremonial keys to the city were presented to His Beatitude by acting Mayor William Macchi.

(To be continued)

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Петро і Анна Филиповичі — 1,000 дол., в пам'ять бл. п. синів Ярослава Ореста і Левка Богдана.

Софія Ліщинська, Люба і Осип Кладко — 1,000 дол., в пам'ять чоловіка й батька бл. п. Осипа Ліщинського.

Галина Опир — 1,000 дол., в пам'ять батьків бл. п. Якима і Марти Опир та братів бл. п. Василя і Данила.

Юрій Кекіш — 300 дол., в пам'ять брата бл. п. мгр Романа Кекіша.

Ольга Осецька — 300 дол., в пам'ять бл. п. Родичів та брата бл. п. Іларіона, поручника УГА.

В пам'ять св. п. Мирослава Стахова, на поминках в Бріджпорт, Конн. зложено — 244 дол.

Софія і Роман Кічоровські — 200 дол., замість квітів на могилу бл. п. Василя Назарка.

Марія Овчинник — 200 дол., в сьому річницю смерти мужа бл. п. проф. Михайла Овчинника.

Мгр Василь і Олександра Пакуляки — 100 дол., в пам'ять батьків бл. п. Івана і Параскевії Пакуляк-Опалинських та бл. п. Івана і Катерини Цюропайловичів.

М. Громницький — 100 дол., в другу річницю смерти Дружини.

Д-р Роман Граб — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. мгр Романа Кекіша.

Д-р Ростислав Сочинський — $100, замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Д-р Ярослав Воєвідка з Дружиною — 100 дол., в пам'ять бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Секція Дружин Лікарів, Відділ Ню Йорк — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Д-р Ірена Гребеняк — 100 дол., в пам'ять батька бл. п. Івана Гребеняка та бл. п. брата Романа.

Д-р Михайло й Ірина Цегельські — 100 дол., д-р Тарас і Люба Шегедин, Михайло і Віра Дорота, д-р Михайло Гук, д-р Іван і Лідія Мартинець, Генрі і Христина Шельдон, М. і Ю. Петришин — по 50 дол., Омелян і Лідія Сушків — 20 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Христина і Володимир Баранецькі — 50 дол., замість квітів на могилу приятеля бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Юрій і Лідія Лопатинські — 50 дол., замість квітів на могилу сл. п. мґр Романа Кекіша.

Юрій і Ірина Прокопишин — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. Стафанії Бекесевич.

Працівники Транспортового Департаменту, Гаррісбурґ, Пенсильвенія — 40 дол., в пам'ять співпрацівника бл. п. Юрія Т. Везлія.

Володимир і Оксана Кецала — 25 дол., в пам'ять бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Зіна і Лярко Ласійчуки — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Юрій та Ірина Прокопишин — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. мистця Леоніда Перфецького.

Д-р Еміль та Ірина Клюфаси — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Петра Худолія.

Володимир і Ева Юзич — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Петра Худолія.

Мирослав і Олена Куцик — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. Іванни з Винницьких Поточняк.

Д-р Володимир і Євгенія Іванович — 25 дол., замість квітів на могилу друга сл. п. Аґенора Джулинського.

Ольга і Валентин Лояни — 25 дол., замість квітів на могилу сл. п. Ярослави Кобрин.

М. Н. Воєвідка — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Д-р Богдан Ґабровський — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сушкова.

Микола Перхулин — 20 дол., в пам'ять трагічно померлого сина.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа Бога з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

НТШ В ЕВРОПІ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

торів двох ділянок: медицини й охорони здоров'я — Василя Плюща та війська — Зенона Стефанова. Їх місце лише частково перебрали нові фахівці.

Значно є посунені вступні праці над англомовним виданням „ЕУ II", редакцію якої фінансує Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні. Редактором „АЕУ II" є головний редактор „ЕУІІ", заступником проф. Юрій Луцький. В половині 1978 р. має бути здана до перекладу частина матеріялу до I тому англомовної „Енциклопедії України" (гасла на літери А - Ф).

За звітний період появилися два томи в серії „Записок НТШ": том 189 — Ярослав Пастернак „Ранні слов'яни в історичних, археологічних та лінґвістичних дослідженнях" і том 190 — Микола Мушинка „В. Гнатюк — дослідник фолкльору Закарпаття". Вискладена є студія М. Шлемкевича „Філософія" зі вступом і коментарями проф. О. Кульчицького; в наборі є праця В. Кубійовича „Етнічні групи Південно-Західньої України (Галичина), Статистичні таблиці". В підготовці є збірники, присвячені історії 100-ліття НТШ (за редакцією проф. Л. Винара) і пам'яті проф. М. Чубатого (за редакцією проф. Я. Падоха).

Европейське НТШ організовувало наукові доповіді в осередках скупчення своїх членів: в Парижі — 8 і в Німеччині — 3.

Бібліотека НТШ у Сарселі збільшилася на 442 позиції, так що вона нараховує 16.459 назв видань. Вона постійно отримує 51 періодичних видань, що появляються в діяспорі, й передплачує 42 з УССР. Списки надісланих книжок від видавництв, авторів і приватних осіб містилися у „Вістях із Сарселю".

Історично-Філософічна Секція НТШ, яка пов'язана з Европейським НТШ, провела кореспонденційним шляхом вибір 8 дійсних членів і 2 членів-кореспондентів. Беручи до уваги новоприйнятих членів та тих, що померли (4), Іст.-Філос. Секція нараховує 45 дійсних членів і 8 членів-кореспондентів. Дирекція Іст.-Філос. Секції плянує організувати літом 1978 загальні збори Секції в Ню Йорку, на яких буде вибрана нова дирекція.

Звіт за Контрольну Комісію склав д-р Володимир Косик, а після дискусії, яка дала спрямованість для майбутньої діяльности, уступаючій Управі визнано абсолюторію.

Загальні Збори вибрали нові керівні органи у такому складі:

Управа НТШ у Европі:

Голова — проф. д-р Володимир Кубійович, перший заступник голови — проф. д-р Володимир Янів, другий заступник голови — проф. д-р Олександер Кульчицький, науковий скеретар — д-р Аркадій Жуковський, скарбник — о. шамбелян Михайло Левенець, члени Управи — проф. д-р Аристид Вирста, д-р Назар Ясінчук, інж. Осип Мельникович. Представники до Управи в Німеччині — д-р Атанас Фіґоль (він також фінансовий референт), д-р Богдан Микитюк.

Контрольна Комісія:

Голова — інж. Микола Маслов, члени — д-р Володимир Косик і д-р Ярослав Мусянович. Делеґатура Контрольної Комісії в Мюнхені: проф. д-р Богдан Кордюк, д-р Іван Жеґуць, дир. Михайло Рудько.

У схваленому бюджетовому прелімінарі підвищено платні (пропорційно до підвищення цін прожитку) для постійних співробітників „Енциклопедії Українознавства" та передбачено редакційні гонорари для авторів поодиноких статтей. Збори підтвердили щорічний членський внесок для звичайних членів — 20 франків у Франції, 15 нім. марок у Німеччині й рівновартість у інших країнах.

Загальні Збори змінили статут Товариства, продовжуючи каденцію Управи на три роки та впроваджуючи нову категорію членства — членів-корепондентів.

Загальні Збори висловили побажання, щоб у зв'язку з виданням англомовної гаслової „Енциклопедії Українознавства" видати те саме видання українською мовою, яке послужило б в Україні у поборюванні фальсифікації заповідженого другого видання „Української Радянської Енциклопедії". Новообраній Управі доручено застановитися над можливостями поповнення новими молодими науковими кадрами.

Голова Зборів, подякувавши присутнім за діловий підхід до порушених справ, попросив усіх присутніх членів допомогти Управі НТШ у Европі у реалізації наміченої програми.

„У СРСР бути українським"...

(Закінчення зі ст-1-ої)

спективний. Виявилося, що я помилявся. Репресії 1972 року показали, що в дискусії з українськими патріотами, влада не знайшла переконливіших арґументів ніж застосування сили. А таборові умови переконують в тому, що розмір застосування тієї сили не має меж".

Лист Стуса кінчається такими словами:

„Сьогодні я прийшов до висновку, що мене свідомо звели на становище одиниці — власности КҐБ. Крім того, в СССР бути українським патріотом — просто заборонено, а в такій ситуації мені на все життя ґарантують опіку органів розшуку.

Таким чином я заявляю: залишатися підданим СРСР я більше не вважаю можливим для себе і тому прошу виселити мене за границі країни, в якій мої права людини нахабно знехтовані.

Рішитися на такий крок — не легко, але стримуватися від нього в таких обставинах — ще важче.

1 серпня 1976

Василь Стус"

„До голови Президії Верховної Ради СРСР

В річницю Гельсінкської конференції... я пропоную Вам подумати над тим чи справедливо називати бандитами борців за демократію. Я пропоную Вам подумати чи багато слави приносить СРСР наявність інституції політичних в'язнів. І чи можна повністю обвинувачувати Піночета в браку справедливости, коли останньо він так енерґійно висилає поза межі своєї країни людей з небезпечними для держави мозками? Я вважаю, що з амнестією для політв'язнів в СРСР безнадійно спізнились, а кожний день відкладання її приходиться надто дорого для престижу країни в світі.

Свободу радянським політв'язням!

Винуватих за репресії — до відповідальности!

1 серпня 1977

Василь Стус'

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Увага! **ЙОНКЕРС і ОКОЛИЦІ!** Увага!

Управа Дому СУМА

сердечно запрошує Молодь і Старших на

ТРАДИЦІЙНУ МАЛАНКУ

в суботу, 14-го січня 1978 року

в залі при 301 Palisade Ave., Yonkers, N.Y.

Грає оркестра **„Амор"**

Початок — год. 9-та веч.

Проситься замовляти столики на ч. (914) 476-6781

Увага! Увага!

СЕРЕДУЩИЙ і ПІВНІЧНОЗАХІДНІЙ НЮ ЙОРК!

СЛУХАЙТЕ

6-го січня 1978 р. з радіостанції WSAY, Рочестер, на хвилях МА 1370 в год. 9 веч.

УКРАЇНСЬКУ РІЗДВЯНУ РАДІОПЕРЕДАЧУ

а) Різдвяні привітання...
б) Мати Божа над полями України... радіомонтаж
в) Побажання...

Програму фінансує:
Українська Фундація Волі в Америці, Інк.

Комітет „Бережанська Земля"

подає Бережанцям і всьому Громадянству сумну вістку, що 27-го грудня 1977 року, помер, наш Бережанець, містоголова нашого Комітету

сл. п.

Інж. ОСИП БАРАН

ПАНАХИДИ — в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку в четвер і п'ятницю, 29 і 30-го грудня 1977 р.

ПОХОРОН в суботу, 31-го грудня 1977 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку, на цвинтар в N. Arlington, N.J.

•

Проситься всіх Членів Комітету і Громадянство взяти участь в похороні.

•

Опечаленій Дружині, Братові і Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

ЕВСТАХІЙ МАНАЦЬКИЙ голова — **ДАРІЯ КОСТІВ** секретар

Зі сумом повідомляємо б. Учеників Бережанської гімназії, що 27-го грудня 1977 року, ненадійно, помер наш Товариш

сл. п.

Інж. ОСИП БАРАН

Прошу Товаришів приєднатися до похорону та своїми молитвами випросити для Нього у Господа Бога царство небесне.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Евстахій Манацький

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. проф. муз. Софії Попель

складають 20.00 долярів на Патріярший Фонд.

Орест і Ольга **КРИЖАНОВСЬКІ**

Ню Йорк, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу Вуйка

сл. п. Володимира Попадюка

зложили 50.00 долярів на фонд Гарвардських Студій.

ІРЕНА — сестрінка з мужем Юрієм Буксарем і Рідною

Замість квітів на могилу

бл. п. Ореста Вислоцького

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

по 20.00 дол. — Інж. Дамян і Ліда Ґера, Степан Вроблєвський;
по 10.00 дол. — Іван Мисько, Володимир Псуй;
по 5.00 дол. — Богдан Сольчаник.

•

25.00 дол. на УНІГУ зложили інж. Вадим і Марія Яровенко.

Ділимося сумною вісткою, що 26-го грудня 1977 року, у Вроцлаві, Польща, по довгій і тяжкій недузі, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ДОМІНІК САМОТІЙ

нар. 1892 р. в Костієві, Зах. Україна.

•

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й. в неділю, 1-го січня 1978 р., о год. 12-ій дня.

Тяжким горем прибиті:

дочка — мгр ДІОНІЗА НЕНАДКЕВИЧ з мужем МИКОЛОЮ
син — інж. ВІКТОР САМОТІЙ зі синами: СЛАВОМИРОМ і КРИСТИНОМ і невісткою КАТЕРИНОЮ — Польща
кузинки — ОЛЬГА ЛІС і СЛАВА МІНКС з мужами
Ближча і дальша Родина в Польщі й Україні

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що у вівторок, 27-го грудня 1977 року, на 75-му році життя, ненадійно, відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ та ВУЙКО

бл. п.

Інж. ОСИП БАРАН

народжений 8-го березня 1902 року, в Бережанах, Україна.

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ будуть відправлені в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, в четвер, 29-го грудня, о год. 7:30 веч. та в п'ятницю, 30-го грудня, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН з церкви св. Юра в Ню Йорку, в суботу, 31-го грудня 1977 р., о год. 9:30 ранку на цвинтар N. Arlington, N.J.

Горем прибиті:

ОЛЬГА — дружина
д-р ОСТАП — брат з родиною
МАРІЯ ГАНАЧЕВСЬКА — сестра в Україні з родиною
СТЕФАНІЯ СЄРАНТ — сестрінка з родиною
МИХАЙЛО БАРАН — братанок з родиною
БОГДАН БАРАН — братанок з родиною
та дальша Родина в Америці та поза її межами

Ділимося дуже сумною вісткою, що 3-го грудня 1977 року, несподівано, відійшов у Вічність на 57-му році життя, наш Дорогий ЧОЛОВІК і ТАТО

св. п.

ЕВГЕН АКУЛОВ

ПОХОРОН відбувся 6-го грудня 1977 року в церкві св. Юрія в Рок Айленд, Ілл., при великій участі Приятелів, Парафіян і Співпрацівників.

У великому смутку:

дружина — ГАЛИНА
син — ОРЕСТ
донька — ОКСАНА
Ближча і дальша Родина

ДОРОГА ЦІНА „ДЕТАНТУ"

(Закінчення зі ст. 2-ої)

став на початку голосніше, а згодом, на жаль, дещо тихіше, говорити про пошанування людських прав усюди, отже і в Совєтському Союзі. На таку політику президента Картера в Москві дивляться з невдоволенням, нарікають, що це, мовляв, відогрівання холодної війни та що вона може повернутися до політики стримування, а може навіть і політики визволення.

Американські політичні коментатори уважно слідкують за східньою політикою президента Картера і дають йому різні практичні пропозиції. Вони радять, щоб він продовжував політику „детанту" зі Совєтським Союзом, але щоб та політика була корисною для обох сторін, отже також і для Америки, а не, як це було за його попередників, коли вона була однобічною і приносила користь тільки для СССР.

І найголовніше, щоб ця політика була згідна з традиціями американських принципів — отже щоб була корисною для Америки і була моральною.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТОВЦІВ В МОНАКО

Минулого місяця в країні Його Величности Принца Райніра — в Монако відбувся юнацький турнір копаного м'яча, в якому взяли участь збірні: ЗСА, Югославії, Зах. Німеччини, Італії, Еспанії, Тунісу та совєтської імперії. В зв'язку з тією світовою спортовою імпрезою, припадково відбулася зустріч українських спортовців з СССР і ЗСА.

В збірній СССР виступало 5 українських юнаків, що на цьогорічних спортових ігрищах молоді совєтської імперії в складі збірної України здобули перше місце. Збірну ЗСА очолював український тренер Володимир Чижович, відомий в минулому визначний футболіст: „Тризуба" Філядельфія, „СТ „Україна" Торонто і УСВТ „Ч. Січ". Московські „опікуни" слідкували за кожним кроком цих українських юнаків, які наважувалися на „безконтрольні" розмови" з цим українським спортовцем з Америки. Все таки українські юнаки, будучи приємно враженими цим фактом, що українські спортовці у Вільному Світі мають такі чудові успіхи, розказали про свої осяги в спорті, в якому вони є активні від наймолодшого віку.

Завдяки цим українським юнакам збірна СССР перемогла усіх своїх суперників і цим самим здобула звання першуна. В зустрічі із збірною ЗСА збірна СССР перемогла високим вислідом 5:0. Цікаво, що в журналі „Сакер Амеріка" з дня 22-го листопада 1977 р., в рецензії про цю зустріч Рон Гріффіт відмітив, що Олег Таран походить з Києва та підкреслив українську національність Михайла Оліфіренка. Обидва згадані українські юнаки, як і Ігор Гамула здобули ґолі в грі з збірною ЗСА, та більшість ґолів в усіх змаганнях цього турніру. В двох із 4-ох зустрічей, що їх відбула не зовсім заавансована збірна ЗСА, програла різницею тільки одним ґолем: з збірною Зах. Німеччини 2:3 і Францією — 0:1.

На жаль, в збірній ЗСА не було крім тренера, українських юнаків, хоч ми певні, що в ряді наших дружин є таланти, які могли б успішно в ній виступати.

ВЕЛИКІ ОСЯГИ УКРАЇНСЬКИХ ШАХІСТІВ

Відомий на міжнародній арені український шахіст зі Львова — Олег Романишин взяв участь в традиційному турнірі „Коста Брава" в містечку Маграт де Мар, поблизу Барсельони в Еспанії, в якому не зазнавши поразки, випередив знаних шахістів Юґославії, ґросмайстрів Бояна Кураїцу і Дражена Маровича, здобув 1-ше місце і Трофей цього турніру.

Славна українська шахістка, теж зі Львова, Марта Літинська була учасницею жіночого турніру, присвяченого 100-річчю Німецької шахової федерації, який відбувся в Бад-Кіссінґені в Зах. Німеччині. Завдяки своїм блискучим перемогам ця українська шахістка здобула 1-ше місце і нагороду цього ювілейного турніру.

Лідія Муленко із Запоріжжя взяла участь в традиційному турнірі в м. Галле, Сх. Німеччина. Випередивши німок Гофман і Фойстель, Муленко здобула 9 з 12-ти можливих точок, завдяки яким вона стала першункою, а конґрес ФІДЕ має затвердити її звання міжнародного майстра.

ВІСТКИ УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

„Чорноморська Січ" — Есекс Юнайтед С. К. 1·1

У черговій рунді і останніх змаганнях першої половини сезону копаного м'яча в І-ій дивізії Шейфер Ліґи Ню Джерзі, „Ч. Січ" ремісувала на виїзді у Вероні з місцевим клюбом Есекс Юнайтед 1:1. Ведення 1:0 для „Ч. Січі" здобув Гречний, в першій півгрі, господарі вирівняли вислід 1:1 6 хвилин перед закінченням зустрічі. Після цих змагань „Ч. Січ" дальше займає 7-ме місце на усіх 12 в показнику табелі гор, маючи здобутих 8 точок і 17:24 відношення ґолів.

„Чорноморська Січ" Юнаки) — Вайкофф С. К. (Юнаки) 1:4

„Чорноморська Січ" (Мол. Юнаки) — Белвіл С. К. (Мол. Юнаки) 2:2

УСПІШНІ ВИСТУПИ ЖІНОЧОЇ ВІДБИВАНКОВОЇ ДРУЖИНИ

Дня 4-го грудня ц. р. перша жіноча дружина „Ч. Січі" була учасником турніру Відбиванкової Асоціяції ЗСА, який відбувся в залі Нюджерзького Інституту Технології в Нюарку. В цьому турнірі взяло участь усіх 15 найкращих дружин Ню Джерзі, Ню Йорку і Статен Айленду, які змагалися в 3-х групах. На початку гри проходили круговою ситемою, при чому до півфіналів ввійшли 4 дружини з першої групи і по одній з груп II і III. „Ч. Січ", єдина українська дружина в цьому турнірі, виступала в II-ій групі, в якій, зайнявши 2-ге місце, не дійшла до півфіналу. Не зважаючи на це наші дівчата, будучи наймолодшими віком, здобули собі признання і симпатії Проводу турніру, суддів і глядачів, своєю грою, поставою і завзятістю. Був це перший в цьому році турнір для „Ч. Січі" і в ньому наші дівчата гідно зарепрезентували українське ім'я. Висліди змагань нашої дружини:

„Ч. Січ" — Ворен В. К. І 13:15, 8:15

„Ч. Січ" — Ленделс В. К. 15:8, 15:12

„Ч. Січ" — Ровей ІВКА 15:7, 12:15

„Ч. Січ"—Статен Айленд II 15:7, 15:10

Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі був: Д. Твардовська, Л. Тицька, В. Палидович, Н. Моравська, М. Юрах, І. Шеремета, П. Гол, П. Гозанець, Х. Терлецька, Л. Луцишин, Марійка Ганич — тренер, А. Лапичак — ланковий.

У понеділок, 5-го грудня „Ч. Січ" відбула чергові змагання з відбиванковим клюбом Самит, в яких осягнула заслужену перемогу 3:0 сетів. Після тієї перемоги „Ч. Січ" висунулася на одне із чолових місце в показнику табелі гор Жіночої Відбиванкової Ліґи Ню Джерзі.

Фльорида вшанувала...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

надського уряду до НАТО й на Беоґрадську конференцію, а пані Ліда Тимошенко підносила його відданість українській нації й справі та рівночасно наголосила ролю, що її відограє його дружина Марія в праці й успіхах сенатора. Пані Олена Речицька деклямувала присвячену сенаторові, поезію Лариси Мурович-Тимошенко, а Михайло Шпіка переклад поезії „Життьовий шлях народного трибуна". Донечка п-ва Пастернаків Христина піднесла сенаторові китицю живих цвітів.

Українська громада Ворм Мінерал Спрінґс, Норт Порт і околиці нагородила Сенатора портретом гетьмана Хмельницького різьбара С. Трухляка, а Юрій Головка, бувший диригент катедрального хору православної церкви в Торонті, платівкою Служби Божої його хору. Пані Марію, дружину ювілята, громада нагородила іконою Богоматері, малюнок Слави Сурмач, та деревориітом орла з України, який подарувала наша членка пані К. Мендзак.

Прихід із ювілею з датками громадян з тієї нагоди перевищив суму $1,000 на побудову церкви, яку наша громада думає починати в 1978 р., бо в 1977 р. громада сплатила поверх $21,000 за п'ять-акрову площу при головному булеварді Норт Порт.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 8

Д-р А. Т. Вахна, Віндсор	$20.00	Я. Чернявський, Скокі	5.00
В. Натина, Річ Гілл	12.55	М. Швед, Джерзі Сити	5.00
А. Герман, Мейвуд	10.00	А. Яски, Міннетонка	5.00
П. Ґенгало, Монтреаль	10.00	П. Климко, Ґері	4.00
О. Дармохвал, Вест Орандж	10.00	А. Масси, Джерзі Сити	4.00
О. Загилькевич, Джеймсбурґ	10.00	К. Барон, Секокус	3.00
Д-р Р. Б. Заплітний, Бетлл Крік	10.00	М. Вербінський, Клівленд	3.00
Р. Лукашевський, Чікаго	10.00	В. Захаріясевич, Ветерсфілд	3.00
Т. і О. Павлик, Асторія	10.00	П. Клим, Чікаго	3.00
Й. Рибій, Лічфілд	10.00	В. Ложницький, Ню Гейвен	3.00
М. Суходольський, Порт Джервіс	10.00	П. Одарченко, Такома Парк	3.00
Д-р П. Пшик, Самервілл	7.60	І. Провост, Талленд	3.00
І. Николюк, Чікаго	6.80	Ю. Татунчак, Філядельфія	3.00
Р. Бадяк, Ріджвуд	5.00	Б. М. Федик, Розелл	3.00
І. Баланицький, Френклін Парк	5.00	М. Чучман, Торонто	3.00
І. Бекерський, Токсідо	5.00	В. Гаєвський, Парма	2.50
І. Бойко, Детройт	5.00	Д. О. Ґеник-Березовський, Гемилтон	2.50
Д. Ю. Воршак, Тотава	5.00	В. Михайлів, Честер	2.50
Р. Венґльовський, Маямі	5.00	О. Барановська, Дірборн	2.00
В. Вязівський, Ню Йорк	5.00	М. Білас, Парк Рідж	2.00
М. Гоголь, Вестон	5.00	Г. Вавелко, Міннеаполіс	2.00
Д. Зелен, Рівервю	5.00	Д. Війтик, Омага	2.00
О. Каранко, Джерзі Сити,	5.00	О. Демченко, Байон	2.00
А. Карпенко, Савтфілд	5.00	Н. Демчер, Патсвілл	2.00
Д-р В. Кіналь, Йонкерс	5.00	П. Демчук, Воррен	2.00
А. Ковган, Савт Бавнд Брук	5.00	М. Дребич, Бронкс	2.00
М. Кудрик, Кокомо	5.00	Я. Киник, Вайнленд	2.00
Д. Куриеа, Брукгейвен	5.00	А. Клим, Лемінґтон	2.00
Н. Кут, Лавал	5.00	В. Копач, Парк Рідж	2.00
С. Мельник, Ню Йорк	5.00	О. Король, Монтреаль	2.00
А. Міниссале, Джерзі Сити	5.00	М. Лозинський, Сан Сити	2.00
Р. Ю. Мокринюк, Торонто	5.00	І. Малко, Балтимор	2.00
А. Овак, Говмвуд	5.00	В. Марущак, Ірвінґтон	2.00
І. Орлінс, Лос Анджелес	5.00	П. Остапович, Фрутленд	2.00
А. Пироженко, Віті	5.00	М. Пендак, Баден	2.00
М. Політило, Літтл Фолс	5.00	Р. Д. Поголек, Вінтер Парк	2.00
П. Я. Пясецький, Даксбури	5.00	О. Спінбурґ, Кіндерґук	2.00
С. Решетар, Гекенсак	5.00	В. Табачук, Вейн	2.00
Л. Савдик, Монтреаль	5.00	М. Хомик, Флашінґ	2.00
І. Сліпець, Парма	5.00	Г. Школяр, Рослідейл	2.00
М. Слома, Чікаго	5.00	М. Вівчарський, Філядельфія	1.00
В. Снігурович, Чікаго	5.00	Л. Кривоніс-Гуляк, Торонто	1.00
В. Степаник, Корона	5.00	П. Калган, Балтимор	1.00
С. Степовий, Норт Порт	5.00	М. Карпевич, Ню Йорк	1.00
А. Тиж, Воррен	5.00	С. Кецик, Ґлостер	1.00
Т. Турчиняк, Бредфорд	5.00	Р. Лесів, Вудбайн	1.00
І. Фасоляк, Філядельфія	5.00	І. Пиртко, Філядельфія	1.00
Я. Флюнт, Вінніпеґ	5.00	В. Питльований, Ст. Джанс	1.00
А. М. Хмельовець, Лакаванна	5.00	П. Соломко, Чікаго	1.00
М. Хоміцький, Спеонк	5.00	О. і Ю. Урбанські, Плантейшен	1.00

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

ОКРЕМИХ ЛИСТІВ В ТІЙ СПРАВІ НЕ БУДЕ ВІДПИСУВАТИСЯ.

КАЗКОВИЙ СВІТ МАТЕРІЇ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

нують навіть фантастичні гіпотези про те, що наші сонця це ядро, плянет це електрони космічних атомів, а ґалактики — молекули космосу. Альберт Айнштайн, формулюючи свою гіпотезу про структуру Всесвіту, сказав, що Всесвіт має форму величанської кулі, яка дає уявлення нескінченно великих обширів, з яких ми проте неспроможні вийти на зовні.

Що находиться поза цією кулею Всесвіту, чи новий Всесвіт? Коли мікрокосмос можна уявити собі нашими змислами, макрокосмос не вміщується в рямцях інтеліґенції сучасної людини.

Український Літературно-Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 30-го грудня ц. р., о год. 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу доповідатиме інж. Роман Бобяк на тему: „Вклад українців в астронавтику".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го СІЧНЯ 1978 р.

ЯНҐСТАВН, Огайо. Річні збори 348-го Відд., о год. 12-ій дня в церковній залі укр. кат. парафії св. Трійці при Раєн Авеню. Проситься членів прибути, щоб вислухати річних звітів та обрати Управу Відділу на 1978 рік і конвенційних делеґатів. — Марія Макар, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го СІЧНЯ 1978 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори Т-ва ім. Є. Коновальця 240 Відд., точно о год. 1-ій по пол. Зараз після зборів відбудеться вибір делеґатів на Конвенцію УНС. Присутність чл. обов'язкова. — М. Задойний, предс., М. Кігічак, секр., В. Якима, кас.

ТАРЗАН, Ч. 7880. Несподіванка

Чому вони, Тарзане, не стріляють до нас?
Не хочуть попасти в їхнього „працедавця", Доне!

Мушу зліквідувати їхню небезпеку цією першою серією пострілів, або...

...Гей!
Тарзане!... Що?!... Перестань!!